

بازار داخل پرداختیم صفحه ۰۵ را بخوانید

پاورقی روزهای فرد صفحه ۴۰

چهره‌های معروف بزرگ‌ترین اقلیت دینی در ایران در بسته آخر هفته بخوانید:

● چرا خانم‌ها، لایلا حاتمی را دوست ندارند؟
چندین نکته آشکار و پنهان از زندگی و کارنامه سینمایی باز یگر مشهور

● میانسال‌ی یعنی خودت
با اراده و میل شلغم بخری
شوخی‌ها و طنزهای شبکه‌های مجازی هفته

● نفرین نامه مرشد بلقیس
یادداشت‌هایی از ابراهیم افشار، احد بابایی منیر و...

ستون پنجمینہ
دکتر امیر رضا ما

دکتر امیر رضا مافی

سال نو، نزاع پایدار

سال نو میلادی برای بخش بزرگی از جهان فرصتی است برای استراحت و جشن گرفتن، هر چند این آغاز تنها در ظاهر و نه در باطن است. تاریخ به ما موخته‌خانه‌ای این گذارهای عظیم را می‌بخشد. از ماهیت ریشه‌های بزرگ و چالش‌های پیش رو می‌توانیم آموختیم. امسال نیز جهان در آرامشی قبل از طوفان به سر می‌برد. آرامشی که نشانه‌های وقوع تحولات سیاسی و اقتصادی بزرگ را در خود دارد. ایران و بسیاری از کشورهای دیگر در انتظار تغییراتی هستند که ممکن است مناسبات بین‌المللی را به‌طور چشمگیری دگرگون کنند. این حال، در این فضای پیچیده و پرابهام، همچنان صدای برخی‌ها می‌آید: «ما باید بدانیم که گاه از مسائل پیش رو فراموش می‌کنیم و به سمت سرچشمه می‌گردیم و نیروی طبیعی جامعه را به هم می‌دهد. اما اگر از این سداهاها بگذریم، فاصله بگیریم و به تاریخ بنگریم، درمی‌یابیم که ما صرفاً چنگ کوچکی از جریان عظیم تاریخ هستیم. جریانی که در این چنگ‌ها و نزاع‌ها، صلح‌ها و شکست‌ها، و سدهاها و سقوط‌ها پیوسته از اصلی را ایفا کرده‌اند.

تاریخ بشر، چه در شرق و چه در غرب، همواره بر اساس نزاع و رقابت شکل گرفته است. نزاع روم و ایران، بیزانس و مسلمانان، قدرت‌گیری امپراتوری‌ها و سقوط آن‌ها همگی آغواهی بر این مدعاست. آنچه پس از جنگ جهانی دوم به عنوان «صلح یادگار» و «نظم جهانی» معرفی شد، چیزی بیش از یک توافق موقت نبوده و امروز فلسفه روشنگری در غرب، با تمام ادعاهایش درباره انسان‌گرایی و حقوق نوین بشر، در برابر واقعیت‌های تاریخی و تناقضات جوامع جهانی در حال است.

به حقیقت، به نظر می‌رسد نزاع یک اصل اساسی در ساختار مفهوم است؛ امری که نه تنها در سیاست و اقتصاد، بلکه در روان‌شناسی انسان نیز ریشه دارد. اراده معطوف به قدرت و توان، همواره در برابر عقل و ارادت مقاومت کرده است. صلح، با وجود اینکه پدیده‌ای مطلوب و آرامی به شمار می‌آید، رغب و رغبت در برابر هجوم این نیزه‌ها پای نمی‌افشد. حتی ادیان و فلسفه‌های اخلاقی که در پی دعوت انسان به صلح و عدالت بوده‌اند، نتوانسته‌اند این نیروی سادی‌زیز به قیامت و نزاع را از بین ببرند. با این همه، این واقعیت نباید به معنای تسلیم در برابر وضعیت و محو تشویش فکری انسان، بلکه جایگاه محدوش در تاریخ، توانایی آن را دارد که در مقیاس خردتر، به اصلاح و بهبود پردازد. اگر چه نزاع در مقیاس کلان صلح، ذاتی و اصالتی پایدار دارد، اما تلاش برای دستیابی به صلح، عادت و پیشرفت در سطح فردی و جامعه، همچنان امکان‌پذیر و ضروری است.

کنون، در آستانه بیست و پنجمین سال از قرن و هزاره جدید، تأمل بر این حقیقت تلخ ضروری است که هنوز جنگ، نزاع و مرگ در جای جای جهان جاری است. این ربع قرن به تنهائی پانزده بخش نزاع و هجران انبوهیده، بلکه نشان داده است که تاریخ با تمام ادعاهای پیشرفت گریزناش، همچنان در گیر همان چرخه های مکرر و درناک است. ما به عنوان بخشی کوچک از این جریان تاریخی، وظیفه داریم که در مسیر اصلاح گام برداریم. این اصلاح ممکن نیست که بر مقیاس کوچک تر معنا یابد؛ در نهایت فردی، در جامعه عملی، یا حتی در شکل دهی به روابط یک انسان به جای رقابت پیووده، به همکاری و هم افزایی تشویق می کنند. تلاش برای ساختن دنیای عادلانه تر، حتی در محدودترین شکل آن، نه تنها یک وظیفه اخلاقی، بلکه برای بیان معنای دیگر، به زمانی که دل این نزاع بی پایان است. به این معنی، اگرچه ما توانیم در این تاریخ متوقف کنیم یا ماهیت نزاع السود آن را تغییر دهیم، اما می توانیم قطعه کوچکی از آن باشیم که به جای افزون بر تنش ها، آرامش و اصلاح را پیگیری می کند. شاید همین تلاش های کوچک بتواند روزی به تغییرات بزرگ و ماندگار منجر شود.

معافیه خانه با خانه، ماشین و زمین سنددار رونق گرفته است

آقایان خواننده! دقیقاً روی صحنه چه می‌کنید؟/ اجرای زنده خوانندگان پاپ به نظر غیرعادی می‌رسد. در این نزاع تو فحش می‌دهی اما من آدم می‌کشم! / متهمان زیادی انگیزه خود از ارتکاب جنایت را فحاشی مقتول بیان می‌کنند ● گردن شکستن چقدر دیه دارد؟ / گزارش پرونده قضایی رای وحدت رویه دیوان عالی کشور در مورد دیه شکستگی هر یک از مهره‌های گردن ● آزاد شدیم بله! / چندین نام بزرگ در ماه‌های آینده رایگان از باشگاه خود جدا می‌شوند ● این مطالب را در صفحات مختلف امروز دنبال کنید

روزنامه فرهنگی، اجتماعی،
شهری و اقتصادی ایران
پنجشنبه ۱۳ دی ۱۴۰۳

۱۶ صفحه
شماره ۳۹۵۶
قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

۲۷ سال بعد از جام جهانی فرانسه،
فوتبال ایران هنوز در دست تیم ملی
افسانه‌ای آن روزهاست

نادر نامدار | انگار که مهره مار داشته باشند؛ محبوبیتی که بیش از ۲۰ سال پیش کسب کردند، برای خیلی از آنها هنوز هم کم نشده. البته آن ۲۳ نفر سرنوشت‌های متفاوتی داشتند، از مدیریت و مریگوری بگیرد تا مهاجرت و حتی مرگ! اما وجه اشتراک ۹۰ درصد آنها محبوبیت بود. کم محبوبیتی خاص و کم‌ظنیر که سایه‌اش روی نسل از خودراضی و رو به پایان فعلی بدجور سنگینی می‌کند.

بی‌هیچ شک‌ی صدر نشین بلانامز محبوبان نود و هشتی علی‌دایی است که اگر که سال‌هاست از فوتیبال فاصله نگرفته‌اند؛ اما صلا:از کانون اخبار دور نیست و کوکچت ترین فعالیت اجتماعی و انسانی او تیتتر یک رسانه‌های ورزشی می‌شود. همین چند روز پیش بود که تصاویر حضورش در آسیاشگاه کهپر کرچ و استقبال ساکنان معصوم این آسیاشگاه از او، فضای مجازی را اشغال کرد. چند روز قبل تر هم بی‌اعتنایی‌اش به یک مدیر استانی در مشهد، خبرساز شده بود. بعد از دایی باید به سراغ کریم باقری برویم. او که سال‌ها دستیار سرمربیان داخلی و خارجی پرسپولیس بود، دیروز برای دومین بار به عنوان سرمربی موقت روی نیمکت این تیم نشست. یک روز قبل تر، در نشست خبری بازی میگل هواردا، وقتی از او سوال شد که چرا در بازی خیره روز سه‌شنبه در جمع نود و هشتی‌ها حضور نداشته، به صراحت گفت: «هن دعوت شدم، اما چون شنیدم آقای دایی دعوت نشدند در قرار نیست طهرمان بازی کنند، شرکت نکردم و همین‌طور آقای پرویز پورهنر، داشت به خاطر این اتفاق بازی را کنسل کردم و رفتم. اسم علی دایی با فوتیبال ایران و آسیا عجیب شده و فکر نکنم با کنسل کردن و دعوت نکردن او، اسم علی دایی خراب شود.» چند دقیقه بعد از انتشار ویدیوی این صحبت‌ها، فضای مجازی پر بود از پست‌ها و استوری‌ها و ویدئوهای تعریف و تمجید از رفاقت و مردانگی باقری در حق دایی و پورهنر!

قبل از همان بازی خبریه، نام مصاحبه خابور هم نگاهان فضای مجازی را بر کرد. او در مصاحبه قبل از بازی اشاره‌ای به وضعیت سابق و فعلی ورزشگاه آزادی کرد و حتی محمدرضا احمدی هم که حسابی دستپاچه شده بود، نتوانست بحث را عوض کند و خابور حرف‌هایش را به صراحت زد و مورد تحسین و تمجید قرار گرفت. هرچند یکی مثل حمید رسایی هم بود که برای او ابراز تأسف کند؛ از آن تیم، پرویز برهمند هم اخیراً محبوب تر شده است. اتفاقاتی که برای او در سال ۱۳۰ افتاد، باعث شد دیگر او را با مشتکی که به صورت پایان رافت زده بود به یاد نیاوردند!

از آن تیم، احمد رضا عابدزاده، همچنان همان کاراکتر دوست‌داشتنی و مستقل خود را حفظ کرده و زیر بار بازی کردن به دستور این و آن نمی‌رود. مهدی مهدوی کیا هم مثل همیشه همان جنتلمنی است که استقلالی‌ها هم از او به نیکی یاد می‌کنند.

خداداد عزیزی اگر چه خودش تیشه به ریشه‌اش می‌زند و به دلیل برخی رفتارها و حرکاتش در رسانه ملی، محبوبیتش خدشه‌دار شده اما هنوز هم جذاب است و هر حرف و حرکتش در فضای مجازی بازتاب دارد. **ادامه در صفحه ۴۰**

معلوم نیست بعد از رفتن سعودی‌ها چه کسی قرار است جای آن‌ها را در شمال کشور بگیرد. آیا سرمایه‌دار ایرانی حاضر است با ۱۶ هزار میلیارد تومان بازار روغن را در دست بگیرد؟

کار آمدن ترامپ شده‌اند. با توجه به اینکه آنها در دوره اول ترامپ ایران را ترک نکرده بودند، این بار این تصمیم می‌تواند سیگنالی از وضعیت دیپلماتیک پیش‌رو بین ایران و آمریکا باشد که زودتر به گوش طرف عربستانی رسیده است. البته همه این‌ها یکی فقط حدس و گمان است.

🔴 تاریخچه ویشه دار شرکت بهشهر

همکار اصلی عربستانی‌ها، یعنی شرکت‌های صنعتی بهشهر، تا تاریخچه مفصلی دارد. از آن دسته شرکت‌هایی بوده که بعد از انقلاب، مالکیت آن به دولت منتقل می‌شود و مالک آن (اکبر لاجوردیان) از ایران می‌رود. سپس مالکیت آن به بخش خصوصی واگذار می‌شود. اسناد نشان می‌دهد که همکاری با عربستانی‌ها از سال ۱۳۸۲ شروع و سال ۱۳۸۷ جدی‌تر شده و این برادریان بهشهر سپس سراغ مواد شوینده می‌روند و اولین واردکننده راپای صاف‌لاصق‌لاصق‌لاصق مثل گلتار، سپید، گلی و شبنم را در بازار توزیع می‌کند.

❶ چه کسی جای عرب‌ها می‌آید؟

با دخا‌افظی سعودی‌ها هنوز به طور قطعی معلوم نیست که چه کسی جای آنها را در شمال کشور قرار است بگیرد. به نظر می‌رسد آگهی تغییرات مدیریتی گروه صنعتی به‌شهر هنوز هم به صورت اینترنتی ثبت نشده‌د. در توییتر یک خبرنگار قدیمی گمانه‌زنی کرده که گروه مدلل خریدار سهام ۱۸۷ میلیون دلاری آنها بوده است. خانواده مدلل هم که دیگر برای بازگازان نیاز به معرفی ندارد. این خاندان مالک شرکت‌های مختلفی در زمینه‌های کشاورزی و صنایع غذایی هستند. از طرف دیگر کارخانه سیمان و کارخانه خوراک دام و طیور هم اداره می‌کنند. خریدار هر که باشد تنها اطلاعات ما از او این است که با یک بودجه ۶۰۰ هزار میلیارد تومانی مهم‌ترین بازار روغن کشور را به نام خود خواهد...

- **از شریک سابق عربستانی چه می دانیم؟**
- **تقریباً سال ۱۳۹۴ بود که شرکت عربستانی صافولا برخلاف شرکت های خارجی دیگر اعلام کرد تصمیم دارد با وجود تنش دیپلماتیک میان تهران و ریاض، به فعالیت خود در ایران ادامه دهد.**
- **این تصمیم به دنبال قطع ارتباطات اقتصادی ایران و عربستان بعد از حمله به سفارت این کشور در تهران رخ داد.**
- **اصرار صافولا به ماندن در ایران حتی منجر به سقوط سهام آنها در بورس عربستان شد.**
- **همان زمان رسانه های راست و چپ با کنایه درباره**

«رخنه یک شرکت عربستانی در بازار روغن» می‌نویشد و به شکل مشکوک حضور آن را قبیح می‌کردند. حتی این بدبینی به اینجا رسیده بود که کمیته‌ی برای نخریدن محصولات شرکت بهشهر که با صافولا همکاری می‌کرد شروع به تبلیغ کرد. اگرچه حضور این کمپانی به نفع تولید بود اما منتقدان هم نمی‌توانستند روی سهم ۸۰ درصدی طرف سعودی در شرکت بهشهر بی‌توجه باشند. البته صافولا به‌جز ایران در عربستان، مصر، ترکیه، قزاقستان و اردن هم فعال بود. مثلاً استراتژی تولید روغن و شکر را در مصر تکرار کرده‌ای. آن را عراق و سوئد هم در حال پیشبرد اعظم شکرهای آن سبز می‌نویسند. با احتمالاً

حساسیت‌های فرهنگی درباره حضور سرمایه‌داران عرب، موقعیت را در ایران پیچیده‌تر می‌کرد.

● اطلاعات جالب دیگر درباره صافولا این است که تا مدت‌ها فردی که به نام مامون فالج سعید الداود، به‌عنوان رئیس هیات مدیره صافولا معرفی شده، شخصیت عجیبی دارد.

🔴 نگرانی از ترامپ؛ خداحافظی با تهران
حالا صافولاز دفتر مرکزی خود در اتوبان فتح تهران رفته و علتش هم این بوده که میلیارد درهای سعودی نگران روی

تنگین باقری | سرمایه‌داران یک شرکت معروف سعودی در پیروز تکلیف سرمایه‌گذاری را در ایران روشن کردند. آنها حدود ۱۹۰ میلیون دلار پول خود را از بورس تهران بیرون بردند و با بازی اقتصادی در کشور ما خارج شدند. گروه صنعتی «صافولا» را شاید کسی نتواند نام و آماروغ آن را بداند. لان، بهار و نسترن، اسامی آشنایی هستند که این شرکت عربی حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد از سرمایه هلدینگ آن‌ها را تأمین می‌کرد. حالا او را و همه او بهمن ماه که قرار است، ترامپ دوباره، درهای کاخ سفید را باز کند به همکاری خود با ایرانی‌ها پایان داده است.

قصه پیمان اخوت بین بهشهر و جده

قصه دو شرکت بزرگ مواد غذایی، یکی در عربستان و دیگری در ایران تقریباً در دهه ۸۰ شمسی به هم گره خورده بود. در آن زمان، شرکت ایرانی «صافولا» در سال ۱۳۴۰ در استان خراسان ساخته می‌شد. حدود سال ۱۳۴۰ در ایران شرکت عرب (صافولا) در سال ۱۳۳۸ در شهر جده در همان‌میدان‌های «صافولا» سه دهه بعد از عربستان به دفتر شرکت ایرانی در بهشهر می‌آیند و شرکتی مشترک به نام «صافولا بهشهر» تأسیس می‌کند که کار آن قرار بود تولید و توزیع روغن آووکادو باشد.

این شرکت به سرعت سکان دار تولید تقریباً نیمی از روغن خوراکی بازار می‌شود. ایرانی‌ها و سرمایه‌داران عرب سپس رو به به شکر می‌آورند و سراغ تولید این ماده غذایی می‌روند. البته به یک شرکت توزیع و پخش هم نیاز داشتند که تصمیم‌های شرکت خود می‌کنند. این مدت شرکت‌های دیگری به این هلدینگ پیوسته یا از آن جدا شدند. مثلاً این تیم ایرانی-عربستانی سال ۱۳۹۲ روغن آفتاب و بقیه تعلقات آن را به یک مالک ایرانی فروختند اما تا همین ماه پیش در وبسایت‌های کارایی، برای شرکت‌های دیگر خود دبیران نیروی کار می‌گشتند.

اپ خبری ہفت صبح

دانلود از وب سایت هفت صبح

www.7sobh.com

با نصب این نرم افزارموبایلی، همزمان با تحریریه روزنامه هفت صبح از تازه ترین اخبار، تصاویر و ویدئوهای خبری آگاه شوید. محتوای خبری این اپلیکیشن متفاوت از روزنامه چاپی خواهد بود وسعی‌مان این است بین سدها خبر و گزارش روزانه، مهم ترین اخبار را در اختیاراتان قرار دهیم. برای ثبت نقد، لایک و ابراز احساسات نسبت به اخبار منتشر شده باید به عنوان عضو ثابت این سایت نام کنید.

فرضیه‌ی عادی و استفاده از نرم افزار رایگان است اما در نسخه جدید نرم‌افزار خبری هفت صبح این امکان فراهم شده است که اعضا، ویژه با عضویت اشتراک هفتگی، ماهانه یا سالانه به نسخه pdf روزنامه و گزارش سایر رسانه‌ها و دادرشانه‌ها و مطالب اختصاصی روزنامه دسترسی پیدا کنند.

اوقات سری: تهران: اذان صبح ۰۵:۴۳ | طلوع خورشید ۰۷:۰۴ | اذان ظهر ۱۲:۰۹ | غروب خورشید ۱۷:۰۲ | اذان مغرب ۱۷:۲۲
 هفت صبح: روزنامه فرهنگ، اجتماعی، شهری و اقتصادی
 سال چهاردهم | شماره ۱۳۹۵۶ | پنجشنبه ۱۳ دی ۱۴۰۳
 صاحب امتیاز: شرکت هفت صبح ماندگار
 مدیر عامل: علی مزینانی
 مدیر مسئول و سردبیر: آرش خوشخو
 دبیر آنلاین: صدرا بکناش
 مدیر هنری: وحید غفاری
 نشانی: تهران: خیابان سپهروردی جنوبی، خیابان اقلیمی، کوچه شازاد، پلاک ۳
 کد پستی ۱۵۶۶۷-۶۵۳۵۱
 تلفن و نمابر: ۰۲۱-۸۸۴۳۰۳۵۴ | شماره رادیویی: ۰۹۲۰۰۱۷۰
 سازمان آگهی ها: ۸۸۴۳۱۹۸۸ - ۰۲۱ توزیع: دنیای اقتصاد تابان | چاپ: پیام همشهری - جام جم
 اشتراک اینترنتی: www.jaaar.com
 پانزشر مطالب روزنامه هفت صبح صرفاً
 اجازه کتبی مجاز است، در غیر این صورت
 ممنوع و قابل پیگیری قانونی است
 pr@7sobh.com
 www.7sobh.com

به دلیل تفاوت نگاه‌های سیاسی-رضایی و مخالفانش در رسانه‌های دیگر طبیعی به نظر می‌رسید. وقتی ۱۲ آبان ماه، معارفه رضایی صورت گرفت، حالا ساکن معاونت به دست رضایی بود تا معاونت هنری را از میان حواشی عبور دهد. او در اقدامی قابل پیش‌بینی، مدیریت بخش‌های زیر نظرش را تغییر داد؛ اتفاقی که پس از تغییر

گردن شکستن چقدر دیه دارد؟

گزارش پرونده قضایی رای وحدت رویه دیوان عالی کشور در مورد دیه شکستگی هر یک از مهره‌های گردن

قضات دیوان عالی کشور در جلسه روز سه شنبه ۱۱ دی این نهاد در خصوص اختلاف نظر بین شعبه پنجم دادگاه تجدیدنظر استان چهارمحال و بختیاری و رای شعبه سوم همان دادگاه، در مورد دیه شکستگی هر یک از مهره‌های گردن رای وحدت رویه‌ای صادر کردند. این در حالی است که روز ۲۴ بهمن سال گذشته نیز رای وحدت رویه شماره ۸۴۳ در مورد شکستن یک یا چند مهره از ستون فقرات بر اثر رفتار واحد مرتکب صادر شده بود ولی هم چنان اختلافی بین محاکم دادگستری وجود داشت. به چه شکل؟

در شهر بروجن، فردی به نام عبدالحسین بابی احتیاطی در امر رانندگی تصادفی می کند که منجر به قتل غیرعمدی

دو نفر و نقص عضو و ایراد صدمه بدنی به دو نفر دیگر می شود.

❖ **دادگاه در روز ۱۲ مهر رای می دهد**
«... دادگاه حکم به محکومیت متهم موضوع به پرداخت دیه کامل مرد مسلمان در حق اولیاء دم متوفی مرحوم مطابق گواهی حصر وراثت و همچنین حکم به محکومیت متهم موصوف به پرداخت ۱- دو درصد دیه کامل انسان بابت دو ناحیه جراحات حارته فرق سر ۲- یک دوم از دو شش هزارم دیه کامل انسان بابت جراحات حارصه بند انتهای انگشت چهارم دست راست و ۳- یک دهم دیه کامل انسان بابت شکستگی ستون فقرات در نواحی مهره‌های دوازدهم سینه ای و اول کمری هر دو در بخش (تنه که بدون عیب التیام یافته است و ۴- نیم درصد دیه کامل انسان بابت ارش

آسیب مختصر نسج نرم ناحیه شانه راست ظرف دو سال قمری در حق آقای امیر ... صادر و اعلام می نماید.»
از این رای تجدیدنظر خواهی می شود و دادگاه تجدیدنظر این حکم را تایید می کند.
❖ **اما در پرونده دیگری باز هم فردی به نام روح الله با رانندگی بدون گواهینامه منجر به ایراد صدمه بدنی غیر عمدی شده است.** دادگاه بدوی رای می دهد که دادگاه متهم را «به پرداخت دو فقره یک صدم از یک سی ام از نصف دیه کامل از بابت بند اول و سه فقره یک صدم از نصف دیه کامل از بابت بند دوم و یک دهم دیه کامل از بابت بند سوم (گواهی پزشکی قانونی شکستگی ستون فقرات تجدید نظر خواصه «در ناحیه اولین دومین و سومین مهره کمری (در بخش

تنه) و دوازدهمین مهره پشتی (در بخش تنه) که به صورت مطلوب التیام یافته» می باشد و پرداخت مبلغ بیست میلیون ریال جزای نقدی در حق صندوق دولت محکوم می نماید.»
از این رای تجدیدنظر خواهی می شود و دادگاه تجدیدنظر رای می دهد نظر به اینکه:
۱- حسب بند سوم نظریه پزشکی قانونی شکستگی ستون فقرات تجدید نظر خواه در ناحیه اولین دومین و سومین مهره کمری (در بخش تنه) و دوازدهمین مهره پشتی (در بخش تنه) که به صورت مطلوب التیام یافته می باشد.
۲- دادگاه بدوی در مورد کلیه شکستگی های ستون فقرات صرفاً یک فقره ده درصد دیه کامل تعیین کرده است حال آنکه:

اولاً، اصل بر عدم تداخل دیات است. ثانیاً، به لحاظ عدم احراز شرایط موضوع بند ب ماده ۵۴۳ قانون مجازات اسلامی (آسیب های متصل به هم یا به گونه ای نزدیک به هم باشد که عرفاً یک آسیب محسوب شود) مقررات موضوع مواد ۵۴۱ و ۵۷۰ قانون مجازات اسلامی بر موضوع حاکم است و اصل تعدد دیات جاری است. ثالثاً، تبصره ۱ ماده ۶۴۷ قانون فوق صرفاً در صدد تعریف ستون فقرات و تفکیک مهره های گردن و استخوان دنبالچه از

مقررات مربوط به آن است و نافی اجرای مقررات مزبور نبوده و قواعد عام مزبور در کلیه صدمات اعضا و منافع جاری است. میزان دیه بند سوم گواهی پزشکی قانونی به چهل درصد دیه کامل بابت شکستگی چهار مهره از ستون فقرات و میزان دیه بند اول گواهی پزشکی قانونی به دو سه هزارم دیه کامل بابت ساییدگی حارصه خلف بند اول انگشت دوم و سوم اصلاح می شود. به این ترتیب شعب سوم و پنجم دادگاه تجدید نظر استان چهارمحال و بختیاری

نکته

آنچه باید از قانون ساماندهی بازار زمین ومسکن و اجاره بها بدانیم درسنامه های حقوقی برای زندگی روزمره – ۱۰۸

مهتاب سبحانی
وکیل دادگستری

یکی دیگر از قوانین جدید مرتبط با دعاوی ملکی، قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بهاست. این قانون موجب تغییراتی در گستره حاکمیت قانون اجاره سال ۱۳۷۶ شده است که از این حیث به بررسی آن می پردازیم. البته باید تاکید کرد که قانون اجاره ۱۳۷۶ کمابست حکم است لیکن تغییراتی در آن رخ داده است که می توان گفت دارای اهمیت است.

پیش از هر مطلبی باید بدانیم که قراردادهای اجاره مسکونی پیش از این قانون مشمول قانون زمان انعقاد خود هستند و نه قانون جدید.

نکته دوم این است که به موجب این قانون هر گونه انتقال و واگذاری در حکم قرارداد اجاره است بنابراین آثار عقد اجاره بر آن جاری می شود. به بیان ساده تر اگر شما منفعت مالی را به دیگری حتی در قالب عقود دیگر چون صلح واگذار کنید اجاره محقق شده است.

روزی روز گاری وکالت (۳۸)

اجرای احکام و چالش اخلاق

در حاشیه محدودیت های ترانه علیدوستی

ابراهیم ایوبی
وکیل دادگستری

در شهرستان دلیجان، منطقه ای گردشگری وجود دارد به نام «غار چال نخجیر». این غار اهکی و زنده دوازده کیلومتر طول دارد. نکته مهم تالوپی است که بر سر در این غار زده شده و عمر آن را ۲۰ میلیون سال اعلام می کنند؛ در قدمت عمر بشر میان تاریخ نگاران اختلاف وجود دارد اما حدود ۵۰۰۰ سال تاکنون آن مستند است. اگرچه بشر مدت هاست روی کره خاکی حیات دارد و فراز و فرودهای طولانی را پشت سر گذاشته، ولی در اهداف اصلی خود که همان برآوردن نیازهای اصلی همچون خوراک، پوشاک و مسکن تغییر چندانی نکرده است. البته که روش ها در گذر تاریخ متفاوت شده اند؛ زمانی برای تهیه گوشت چوب را تراشیده تا به شکل نیزه و بیاید و برای شکار به بیشه می رفت، اما امروزه با کارت اعتبار بانک به فروشگاه های بزرگ زنجیره ای می رود. تنها تفاوت کاهش میزان خشونت در رسیدن به خواسته است که البته اهمیت کمی هم ندارد.

انسان های اولیه اگر در مورد مالی به اختلاف می خوردند با هم گلاویز شده و پس از زد و خورد هر کس بر دیگری غلبه می کرد، مال برای او بود. قدما می گفتند: «الحق لمن غلب» (حق با کسی است که پیروز شود) تا دادگستری به وجود آمد و ضرب المثل تغییر کرد: «الحق لمن غلب لی الاستلال» (حق با کسی است که در دلیل آوردن پیروز شود). هدف از دادخواهی فقط گرفتن حکم نیست، مرحله آخر اجرای حکم است. اجرای حکم فرآیندی کمتر از خود مسیر دادخواهی ندارد. به تازگی کتابی درباره اجرای احکام توسط یکی از قضات دیوان عالی کشور در ۵ جلد منتشر شده که بیش از ۳۰۰۰ صفحه دارد! همین حجم نشان می دهد که پیچیدگی های

حال این تغییر چه آثاری دارد؟ با توجه به اینکه قانون اجاره سال ۱۳۷۶ دستور تخلیه را با امضای دو شاهد وتنظیم اجاره نامه امکان پذیر دانسته؛ به موجب قانون جدید، دیگر حتی در صورتی که شرایط ماده ۲ قانون اجاره ۱۳۷۶ را نیز نداشته باشد و دو شاهد هم امضا نکرده باشند و صرفا یک قرارداد کتبی نوشته شده باشد، مشمول قانون ۱۳۷۶ خواهد شد چرا که در قانون جدید صریحا گفته شده، هر گونه واگذاری منفعت نیز همانند اجاره نامه های مشمول قانون ۱۳۷۶ قابلیت صدور دستور تخلیه را به روش این قانون خواهد داشت.

البته قانون ۱۳۵۶ نیز هر گونه واگذاری منافع را اجاره ای می دانست لیکن قانون ۱۳۷۶ اینگونه نبوده است که با این تغییرات دشنی گشته است. دوم اینکه ثبت قراردادهای اجاره مسکونی بسیار مهم و تعیین کننده است که در صورت عدم ثبت قرارداد امکان بهره مندی از مزایای قانونی امکان پذیر نیست و ضمانت اجرایی برای آن تعیین شده است به شرح ذیل است:

اجرای حکم تا چه میزان فروض مختلف دارد. در دهه های چهل و پنجاه خورشیدی افرادی مشهور به «شرخر» بودند که مردم را از طی فرآیند طولانی دادرسی بی نیاز می کردند و با گرفتن وجهی از مالباخته، با زر و ضرب حق او را زنده هکارت می گرفتند. در فیلم های مسعود کیمیایی که به نوعی تاریخ اجتماعی ایران به حساب می آید، قهرمانان برای گرفتن حق خود به دادگاه وکیل دادگستری مراجعه نمی کنند و با ابراز ساده ای مثل چاقو داد خود را می ستانند که نمونه مشهور این گونه فیلمها «قیصر» است. در ۲۲/مهر/۱۳۹۷ دستورالعملی تحت عنوان «ساماندهی و تسریع در اجرای احکام مدنی» به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید که فلسفه آن تعیین تکلیف سریع تر پرونده ها در مرحله اجراست. در ماده ۱۸ به منظور ساماندهی اجرای احکام مدنی، وظایفی برای مرکز آمار و فناوری قوه قضائیه در قالب عهد دیگری شده که در بند «ح» آمده است: «ایجاد ظرفیت جهت ممنوع الخدمات کردن و انسداد حساب محکومان مالی موضوع مواد ۱۷ و ۱۹ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی.» اجرای این بند به این معناست که از طریق نامه ای که دادگستری خطاب به ثبت احوال صادر می کند، محکوم علیه از دریافت کلیه خدمات محروم می شود و شماره ملی او مسدود (پلاکی) می شود. دو دیدگاه در این زمینه وجود دارد: گروهی محرومیت از دریافت خدمات اجتماعی را خلاف حقوق شهروندی افراد می داندند ولی دسته ای دیگر این روش را تنها ابزار وصول دین تلقی می کنند و با آن موافق اند. بهتر بود موضوع به جای دستورالعمل در قالب قانون پیش بینی شود و مصادیق آن محدود به موارد خاصی شود. در اعتبار این دستورالعمل دو شبهه وجود دارد: اول رأی دیوان

❖ **وکیل دادگستری. برای ارتباط با وکیل می توانید به ایمیل زیر یا آی دی EbrahimAyoubi در شبکه ایکس (توییتر) رجوع کنید.**
ebrahim.ayoubi@ut.ac.ir

این قانون به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام نماید.»

باید توجه داشت که این ضمانت اجرا برای موجر در نظر گرفته شده است نه مستاجر. نکته بعدی اینکه مدت قرارداد و مبلغ اجاره بها مانند قانون ۷۶ بایستی مشخص شود و مطلب جدید اینکه مبلغ ودیعه یا قرض الحسنه بایستی ذکر شود. البته مسئله اینجاست که اگر قراردادی فاقد قرض الحسنه باشد بایستی در قرارداد آن را صفر ریال درج کنیم. افزودن این سه قید در گذشته نیز وجود داشت و عرفا در هر قراردادی درج می شد لیکن در این قانون جدید ثبت تمامی این موارد در یکی از سامانه های الکترونیک اسناد و با ثبت معاملات اسناد کشوری الزامی است. لازم به ذکر است که هنوز سامانه ها راه اندازی نشده است واین همه تکلیف مقرر شده است.

نکته بعدی اینکه قرارداد بایستی به امضای موجر و مستاجر و دو نفر معتمد برسد. نکته دیگر اینکه بایستی علاوه بر ثبت، کد رهگیری اخذ شود. نکته بعدی اینکه قانون جدید برای مشاورین املاک نیز الزاماتی را مقرر کرده بدین شرح که:

«در صورت انعقاد قرارداد توسط مشاورین املاک، عدم ثبت قرارداد یا ثبت اطلاعات

دوسیه

آنچه باید در مورد مالیات نقل وانتقال خودرو بدانید

از مسئول پرداخت تا مبلغ و وضعیت مالیاتی ماشین صفر

هانیه اشتغالی
وکیل دادگستری

یکی از انواع مالیات که توسط دولت ها از شهروندان اخذ می شود، مالیات بر نقل وانتقال خودرو است. از سال ۱۴۰۰ با تصویب قانون مالیات بر ارزش افزوده استاندارد، بنابر این شرکت های خودرود و موتورسیکلت بر اساس ماده ۱۳۰ این قانون صورت می پذیرد تا پیش از تصویب این قانون این امکان وجود داشت که پرداخت مالیات بر نقل وانتقال خودرو را تا زمان صدور سند در دفتر اسناد رسمی به تعویق بیندازند. اما حذف الزام به ثبت سند خودرو در دفاتر اسناد رسمی و بر اساس قانون جدید ارزش افزوده، مالیات بر نقل و انتقال خودرو باید پیش از مراجعه به مراکز تعویض پلاک و صدور برگ سبز به نام مالک جدید، جهت انتقال مالکیت، پرداخت و پلیس موظف است پیش از صدور برگ سبز از پرداخت آن مطمئن شود. بنابراین در این حالت مرجع دریافت مالیات، مرکز تعویض پلاک نیروی انتظامی خواهد بود.

با وجود عدم نیاز به ثبت انتقال سند خودرو در دفترخانه، اگر شخصی مایل باشد که این انتقال را در دفتر اسناد رسمی ثبت کند، همچنین با صدور رسمی مکلف به دریافت مالیات است. آن چه مهم است این که اگر یکی از این دو مرجع مبادرت به دریافت مالیات بر نقل وانتقال خودرو کرده باشند، مرجع دیگر نباید مجدداً آن را دریافت کند و این مالیات باید یکبار پرداخت گردد. همچنین با صدور وکالت نامه کاری برای خودرو، مالیات بر نقل وانتقال اخذ نمی شود. اما باید توجه داشت که انتقال خودرو به صورت صلح و هبه نیز مشمول پرداخت مالیات نقل وانتقال می شود. صراحت تبصره ۴ ماده ۳۰ در این خصوص از استفاده از قالب های حقوقی دیگر برای انتقال خودرو با هدف فرار مالیاتی جلوگیری می کند.

مالیات بر نقل وانتقال خودرو بر عهده فروشنده آن است و چنانچه طرفین در این خصوص توافق دیگری داشته باشند، این توافق در برابر سازمان امور مالیاتی قابلیت استناد ندارد و در صورت تخلف مراجع مذکور و عدم پرداخت مالیات مربوطه، ضمن جریمه مراکز مربوطه به میزان دو برابر مبلغ مالیات، سازمان امور مالیاتی فروشنده را به عنوان بهکار مالیاتی شناسایی کرده و بنابر این، این فرد می تواند

مشمول فرایند اجرای مالیاتی، از جمله توقیف اموال و ممنوع الخروجی، قرار گیرد. بر اساس تبصره ۴ ماده ۳۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده اولین انتقال خودرو از جانب سازندگان، مونتاژ کنندگان یا وارد کنندگان خودرو به خریداران نیز مشمول مالیات نقل وانتقال موضوع ماده ۳۰ قانون می شود. بنابر این شرکت های خودروسازی، مونتاژ یا وارد کنندگان خودرو موظف به پرداخت مالیات بر نقل وانتقال خودرو هستند که بر اساس اعلام معاون وزیر اقتصاد این پرداخت باید بدون درج در صورتحساب فروش صورت پذیرد. با این وجود بدیهی است که به لحاظ منطق اقتصادی و این واقعیت که این مبلغ به هزینه های تولید کنندگان وارد کنندگان خودرو اضافه می شود، عملاً مالیات نقل و انتقال خودروهای صفر در مبلغ نهایی آن محاسبه و خر خریدار آن اخذ می شود.

بر اساس ماده مذکور مالیات نقل و انتقال خودرو، برای خودروهای داخلی معادل یک درصد و برای خودروهای وارداتی معادل دو درصد ارزش خودروست. تعیین ارزش خودروها برای محاسبه مالیات نقل و انتقال خودرو، کتاچه به مأخذ مالیات و عوارض خودرو است که در زمستان هر سال توسط سازمان امور مالیاتی کشور به روز رسانی و منتشر می شود و برای سال بعد لازم الاجراست. مبنای ارزش گذاری خودروها ارزش آن ها در این کتاچه است و به ازای هر یک سال که از سال ساخت آن ها بگذرد، ارزش خودرو نیز ۱۰ درصد کاهش پیدا می کند. این کاهش ارزش برای شش سال ادامه می یابد و در سال ششم ۴۰ درصد ارزش خودرو در کتاچه مربوطه مدنظر قرار می گیرد. بنابر این روند کاهش ارزش خودروها در سال هفتم تولیدشان و برای سال های بعد از آن، متوقف می شود. بنابر این می توان گفت مالیات بر نقل وانتقال خودرو بر اساس سه عامل نوع خودرو، سال تولید و همچنین داخلی یا خارجی بودن آن تعیین می شود. به علاوه باید بدانیم بر اساس تبصره ۴ ماده ۳۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده نقل و انتقال انواع خودرو و موتورسیکلت با پلاک انتظامی مناطق آزاد تجاری-صنعتی مشمول مالیات نقل و انتقال نمی شود.

❖ **برای ارتباط با وکیل، از طریق ایمیل hanie.eshteghali@gmail.com یا شماره تلفن ۰۹۱۲۲۱۴۲۹۸۲ اقدام کنید.**

در خصوص تعیین دیه در مورد شکستگی مهره های ستون فقرات با استنباط مختلف از بند ماده ۶۴۷ تبصره آن آراء متفاوت

صادر کرده اند؛ به گونه ای که

❖ شعبه سوم دادگاه تجدید نظر استان چهارمحال و بختیاری عقیده به تعیین ده درصد دیه کامل برای شکستن چند داشته است اما

❖ شعبه پنجم دادگاه تجدید نظر استان چهار محال و بختیاری برای شکستن هر یک از مهره های ستون مهره فقرات ده درصد دیه کامل تعیین کرده است. در این میان از رهبری نیز یک استفتا شده و نظر ایشان که آذر ۱۴۰۲ اعلام شده این بوده که «در مواردی که عرفاً طبق نظریه پزشکی قانونی شکستگی و جنایت متعدد محسوب شود هر یک دیه جداگانه دارد خواه با یک ضربه باشد یا چند ضربه» در نهایت رای دیوان عالی کشور این می شود که «دیه شکستگی هر یک از مهره های گردن هر چند بر اثر یک ضربه باشد، یک دهم دیه کامل است.»

پارکه / مصطفی آرائی

شریکم هر دو نسخه قرارداد بینمان را پاره کرد؛ چه کنم؟

مروری بر دو نظریه مشورتی قوه قضاییه در مورد تخریب سند عادی و فوت وثیقه گذار

این هفته سوالی از سوی مخاطبان روزنامه به دستمان رسید و تصمیم گرفتیم دو نظریه مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه که اخیراً منتشر شده را با هم مرور کنیم.

استعلام (آذر ۱۴۰۳): چنانچه فردی هر دو نسخه سند عادی تنظیم شده بین خود و دیگری را که نسبت به آن تعهداتی داشته است، پاره (تخریب) کند، آیا مرتکب جرم شده است؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، مبنای محاسبه مجازات وی چیست و ارزش سند چگونه محاسبه می شود؟ آیا بر اساس ارزش تعهدات مندرج در سند معدوم شده محاسبه می شود و یا آنکه به نحوی دیگر و یا با جلب نظر کارشناس در خصوص ارزش ظاهری و هزینه های تنظیم دوباره سند محاسبه می شود؟

❖ **پاسخ اداره کل حقوقی قوه قضاییه:**

❶ **وفق ماده ۶۸۲** قانون مجازات اسلامی (تبریز ترم مصوب ۱۳۷۵) اتلاف اسناد یا اوراق تجاری و غیر تجاری غیر دولتی به طور مطلق و بدون لحاظ میزان خسارت، مشروط بر آنکه اتلاف آن ها موجب ضرر غیر باشد، دارای وصف مجرمانه است؛ بنابراین، چنانچه یکی از متعاملین سند متعلق به طرف دیگر معامله ارتلف کند، موضوع مشمول ماده یادشده است.

❷ **ارزش مالی** سندی که تلف شده است، بر اساس ماده ۶۸۲ قانون یادشده در تعیین میزان مجازات مؤثر نیست و نصاب مبلغ یکصد میلیون ریال در ماده ۶۷۷ این قانون، به ماده ۶۸۲ همین قانون تسری ندارد.

استعلام (دی ۱۴۰۳): دو دانگ مشاع از یک پلاک ثبتی در وثیقه قرار گرفته و بدرغم سپری شدن مدت حدود ۵۴ سال از زمان توقیف، تاکنون اقدامی نسبت به آن به عمل نیامده است و ظاهر مالک و وثیقه گذار نیز در سال ۱۳۷۲ فوت کرده است و ورثه هیچگونه اطلاعی از علت وثیقه قرار گرفتن ملک ندارند. با این وصف و به لحاظ اینکه ورثه وثیقه مذکور حاضر به تودیع مبلغ وثیقه جهت رفع اثر از ملک می باشند، خواهشمند است این مرجع را ارشاد فرمایید.

❖ **نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضاییه:**

تعهد وثیقه گذار ابتدائاً تعهدی غیر مالی است، هر چند تخلف از آن با تحقق شرایطی ممکن است آثار مالی به دنبال داشته باشد؛ بنابراین اساساً این تعهد با فوت به وراث منتقل نمی شود و از این حیث بین مرحله رسیدگی و اجرای حکم تفاوتی وجود ندارد. ماده ۲۳۴ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ مبنی بر این که با فوت وثیقه گذار، قرار قبولی وثیقه منقضی می شود، حاوی حکم حقوقی جدید و با تأسیس جدیدی در حقوق ایران نیست؛ بنابراین در فرض سؤال فوت وثیقه گذار صرف نظر از قانون حاکم بر زمان فوت از موجبات سقوط تعهد وثیقه گذار خواهد بود؛ اعم از آن که در مرحله رسیدگی یا اجرای حکم باشد؛ لذا موجب قانونی جهت در توقیف ماندن مال موضوع وثیقه وجود ندارد. **پارکه پنجشنبه هر هفته در همین صفحه، به پرسش های حقوقی شهروندان پاسخ می دهد. شما هم می توانید سوالات خود را به دو نشانی الکترونیکی زیر یا پیامک ۰۹۲۰۲۰۰۱۷۰۷ ارسال کنید:** PR@7sobh.com Mo.masjedii@gmail.com

۳۷ نفر با یک درس دارای درصد منفی یا صفر در آزمون وکلا پذیرفته شدند

رئیس کانون وکلای گلستان اعلام کرد: در آزمون ورودی کارآموزی وکالت ۹۰،۱۴۰ نفر پذیرفته شدند که از این تعداد، ۱۶۶ نفر سهمیه آزاد و ۴۲ نفر سهمیه ایثارگران هستند. به گزارش جام جم آنلاین، دکتر علی طالع زاری رئیس کانون وکلای دادگستری گلستان گفت: از ۹۰ قبول شده آزمون وکالت در استان گلستان، ۳۷ نفر با یک درس دارای درصد منفی یا صفر و ۹ نفر با دو درس دارای درصد منفی یا صفر در آزمون پذیرفته شده اند. او گفت: در کانون وکلای گلستان در سال های ۹۸ و ۹۹ (دو سال آخر قبل از اجرای قانون تسهیل) میانگین درصد قبول شدگان به نسبت یک درصد بالای شرکت کنندگان آزمون به ترتیب ۹۰ درصد و ۹۳ درصد بوده است که این درصد پس از قانون تسهیل به ۷۰ درصد تنزل پیدا کرده و نتیجه آن شده که افراد با نمرات ۵ و ۶ از ۲۰ درصد آزمون پذیرفته شوند. زاری افزود: به طور نمونه تعداد وکلای در کانون گلستان طی نزدیک به دو دهه برابر با سه سال اجرای قانون تسهیل می باشند و طی سه سال جمعیت وکلای استان دو برابر شده اند. رئیس کانون وکلای دادگستری گلستان اظهار کرد: در شرایط فعلی بسیاری از افراد از مشاغل آزاد و بارشته های غیر مرتبط، لایسانس حقوق گرفته و در آزمون وکالت شرکت کرده اند و در بسیاری از موارد کارمندان و افراد دارای شغل در آزمون پذیرفته می شوند و پس از اجرای قانون تسهیل میانگین سنی قبول شدگان آزمون تغییر و به نحو معناداری بالا رفته است و مشکل اشتغال جوانان حل نشده بلکه این قانون زمینه ای شده برای ورود از تدوین قانون تسهیل حاصل نشده و مضار این قانون بر منافع آن در حوزه مشاغل حقوقی غلبه جدی دارد و حتی در صورت اصلاح قانون تسهیل، بی نظمی و هرج و مرجی که در سه سال اجرای این قانون در نهاد وکالت پدید آمده تا ده ها مرتفع نخواهد شد.

اصغر فرهادی

هیچ فیلمسازی اندازه مسعود کیمیایی در سینماگر شدن فیلمسازان بعد از خود نقش نداشته است و خیلی ها پس از نمایش فیلمی از ایشان علاقه مند شدند که فیلم بسازند. در فیلم های ایشان یک شوریدگی وجود دارد و من معتقدم تنها فیلمساز دیگری که چنین شوریدگی ای داشت، زنده یاد داریوش مهرجویی بود. در فیلم های ایشان گاهی حس می کنی یک زمان نویس فیلم ساخته و در جایی دیگر حس می کنی یک نقاش حضور دارد. این ویژگی ای است که در فیلم های دیگر کمتر دیده می شود. آقای مسعود کیمیایی آدم بسیار با معرفتی است و این ویژگی جایگاه ایشان را نزد من به شکلی دیگر بالا می برد. امیدوارم به زودی شما را ببینیم.

بزرگداشت مسعود کیمیایی

۱۰دی

سیمیا تیرانداز

کلا از مسئولان توقعات زیادی داریم. یکی از توقعات این است که ممیزی و سانسور در تئاتر کاهش یابد و بشود کار کرد. همچنین افراد خوب و حرفه ای باید برگزیده شوند. بیشتر از همه مسائل حمایت دولت از تئاتر اهمیت دارد. در همه جای دنیا دولت از تئاتر حمایت می کند. در ایران حدود ۱۵ سال پیش در زمان دولت وقت بخشی از حمایت ها را برداشتند. سینما صنعت است. رادیو و تلویزیون هم بودجه عمومی دارند اما تئاتر یک هنر است. برای پرورش یک جامعه فرهنگی و هنری در همه جای دنیا از تئاتر حمایت می کنند. ولی ما در کشورمان داریم با چنگ و دندان کار می کنیم.

ایرنا

۸دی

پیمان قاسمخانی

اولین بار که فیلم «من زمین را دوست دارم» را روی پرده دیدم، واقعا توی ذوقم خورد. تصور دیگری داشتم به خاطر اینکه تعریفی از جلوه های ویژه ایران در آن زمان نداشتم. سکانسی نوشته بودم که شخصیت «خپیت» انگشت هایش را دراز می کند و از سرانگشتانش نور می ریزد و خانه را رنگ می کند. یک آقای بی هم آورده بودند که می گفت جلوه های ویژه را در حد فیلم «ترمیناتور ۲» درمی آورم. روی پرده که فیلم را دیدم خوردم توی ذوقم. یک جاسوسه دماغش را می کشید که خیلی بد شد یا خبری از سرانگشتان رنگی هم نبود. کات می خورد و یک مرتبه همه جا رنگی می شد. بعدتر که همه استقبال کردند، خوشم آمد.

برنامه اکون

۴دی

محسن قصابیان

سینمای ما چاله شده است. علتش هم این است که سینمای بدنه ما هم به دلیل تحریم ها و هم به دلیل کرونا شرایط خیلی خوبی واقعا نداشته و ضربه خورده است. سینما در واقع یعنی سینمای بدنه نه الزاما فقط فیلم های کمردی که فیلم های اجتماعی، امیدوارم دوباره فیلم های اجتماعی پا بگیرد و فرهنگ سینما رفتن دوباره برقرار شود. به معنای اینکه خانواده ها که سینما روهای اصلی هستند خصوصا جوانان یعنی تا سن نهیانا تا ۲۵ سال که مخاطب از سر خستگی و لج، سر کلاس آن استاد می خوابیدم. اما یادم می آید روز اولی که خانم زنیلیان به کلاس آمد، با یک خانم با انرژی، پر جنب و جوش و باتگیزه فوق العاده رو به روشم.

ایرنا

۷دی

مهرانه مهین ترابی

من سال ۱۳۵۸ در دوران تحصیل در دانشگاه، استاد زیاد داشتم و چون در فرودگاه مهرآباد، مشاوری می کردم و بعد می آمدم دانشکده، انتظار داشتم کلاس ها چیزی به دانسته های من اضافه کند. یک استادی داشتیم با اینکه سه کلاس با سه موضوع متفاوت داشت، چند جمله و حرف مشترک می زد و من معترض بودم نسبت به برگزاری کلاس هایش. او از من بدش می آمد و من هم متقابلا از او بدم می آمد. من از سر خستگی و لج، سر کلاس آن استاد می خوابیدم. اما یادم می آید روز اولی که خانم زنیلیان به کلاس آمد، با یک خانم با انرژی، پر جنب و جوش و باتگیزه فوق العاده رو به روشم.

تقدیر از اندازنیلیان

۷دی

بی تابى بیتا

«بیتا سحرخیز با لحنی تصنعی و عصبی نقش یک زن قدرتمند را دارد که تماشاگر را اذیت می کند.» این دلایل ناکامی سریال «قهوه پدري» است. مشابه این دیدگاه در میان نظرات کاربران فضای مجازی هم دیده می شود. آنها عقیده دارند تلاش مهران مدیری و بیتا سحرخیز برای خلق یک کاراکتر جذاب، به ثمر ننشسته است. با این حال، گروهی می گویند اتفاقاتر سحرخیز در قالب شخصیت بهار، یکی از معدود اتفاقات خوب سریال «قهوه پدري» است. آنچه نباید فراموش کرد اینکه ذهن مخاطب از شخصیت های اغراق آمیز، به ویژه در کارهای مدیری پر است و همین کار را برای بازیگر سخت تر کرده. فارغ از قضاوت های مختلف، درباره بیتا سحرخیز باید گفت او دست به ریسک زده و وارد جلد شخصیتی شده که از تجربیات قبلی اش دور است. بهار زنی پر توقع و افاده ای است که بازیگر برای نمایش او، لحنی متفاوت از همیشه انتخاب کرده و حتی حالات صورتش را تغییر داده. حتما کاری سخت است که مقابل دوربین حواس بازیگر به عضلات صورت هم نبوده و در عین حال باید حس شخصیت را منتقل می کرده. چه حیف که این تلاش به دل خیلی ها ننشسته.

چهره هفته

بیتا سحرخیز

فیلم های آخر هفته

شبکه نمایش

پنجشنبه ۱۳ دی

خدا حافظ رفیق / ساعت ۱۳

شمالگان / ساعت ۱۵

ایستاده در غبار / ساعت ۱۷

بی نظمی / ساعت ۱۹

آفت / ساعت ۲۱

تلفن زمان / ساعت ۲۳

جمعه ۱۴ دی

شرق جاوه / ساعت ۱

زخم زیتون / ساعت ۱۱

انار / ساعت ۱۳

آغاز / ساعت ۱۹

شبکه یک

جمعه ۱۴ دی

آبادان بازده / ساعت ۱۶

شبکه دو

جمعه ۱۴ دی

موقعیت مهدی / ساعت ۵ دقیقه بامداد

میراث یک پدر / ساعت ۱۷:۴۵

شبکه سه

پنجشنبه ۱۳ دی

غریب / ساعت ۱۰ دقیقه بامداد

جمعه ۱۴ دی

۳۰/۶۵ دقیقه بامداد

سرپرست بچه ها / ساعت ۸:۳۰

تکاپو / ساعت ۱۴:۳۰

شبکه چهار

پنجشنبه ۱۳ دی

۱۹۹۲ / ساعت ۲۰:۳۰

جمعه ۱۴ دی

زیر نور ماه / ساعت ۲۰:۳۰

شبکه تهران

پنجشنبه ۱۳ دی

بی بی لاک / ساعت ۱۳:۳۰

جمعه ۱۴ دی

صحر / ساعت ۹

پسر رسول / ساعت ۱۳:۳۰

شبکه کودک

پنجشنبه ۱۳ دی

توماس و دوستان / ساعت ۱۴

جمعه ۱۴ دی

وومیت مبارز / ساعت ۱۴

شبکه امید

پنجشنبه ۱۳ دی

سربازان کوچک / ساعت ۱۸

جمعه ۱۴ دی

برادران سیاه / ساعت ۱۸

شبکه افق

جمعه ۱۴ دی

کوهنوردان / ساعت ۱۰

استشهادی برای خدا / ساعت ۱۸:۳۰

شبکه سلامت

جمعه ۱۴ دی

یک خدا حافظی طولانی / ساعت ۱۱

شبکه فراتر

پنجشنبه ۱۳ دی

نابخشودنی / ساعت ۲۱:۳۰

پیشنهاد ویژه هفته

عطر آلود | اکران آنلاین

تربین های هفته

دور خیز هفته | خانی در راه جشنواره فیلم فجر

نسخه نهایی فیلم سینمایی «خانی» به کارگردانی فریدون نجفی، نویسندگی احمد رفیع زاده و تهیه کنندگی محمد کمالی پور آماده و به دبیرخانه چهل و سومین جشنواره فیلم فجر تحویل داده شد. اصلاح رنگ تهران دوستی، جلوه های ویژه توسط بهنام خاکسار و رضا انصاریان و طراحی صدا و صداگذاری توسط مهرداد جلوانی از جمله آخرین کارهای فنی انجام شده فیلم بود. سارا بهرامی، آناهیتا افشار، سعید آقاخانی، فرید سجادی حسینی، علی عامل هاشمی، کاظم نوربخش، آرمن مرادی، شادی خلیلی، دادو باقری، کامران کاظمی، میلاد آرمن، سحر خطیبی، علیرضا حیاتی و بازیگران خردسال اشکان اردستانی، ارغوان عزیزی و دنیز بیگ محمدی گروه بازیگران «خانی» را تشکیل می دهند.

انتقاد هفته | تداوم اکران فیلم های کم فروش

هفته هاست که آثاری با فروش کمتر از ۲۰ میلیون یا ۱۰ میلیون تومان در هفته همچنان اکران می شوند و مشخص نیست چرا با وجود این عدد فروش بیش از چند هفته متوالی همچنان روی پرده سینما هستند این نقد خبرگزاری مهر از ساز و کار اکران است و برای نمونه اشاره کرده: «فیلم «شگرد» که از ۹ آبان به پرده سینماها آمده است، همچنان نتوانسته فروش خوبی داشته باشد، این فیلم در هفته گذشته حدود ۱ میلیون تومان فروخته است و در جایگاه بیست و دوم قرار می گیرد.» «فیلم هایی مثل «نبودن» و «لبا» در جست و جوی قهرمان» هم شرایطی مشابه دارند.

بار دیگر گل یا پوچ

مجوز تولید «گل یا پوچ ۲» در جدیدترین جلسه شورای صدور مجوز ساتراپ اعطاشد به گزارش روابط عمومی سازمان تنظیم مقررات رسانه های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی، ساترا در راستای ارتقای کیفیت، سلامت و جذابیت آثار رسانه های صوت و تصویر فراگیر و شبکه نمایش خانگی مجوز تولید «گل یا پوچ ۲» را صادر کرد اعضای شورای صدور مجوز سازمان تنظیم مقررات رسانه های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی ضمن تقدیر و تشکر از علی اسدزاده تهیه کننده و کارگردان «گل یا پوچ ۱» در جلسه شورای صدور مجوز این سازمان، با صدور مجوز تولید «گل یا پوچ ۲» موافقت کردند. تالیثی شوی «گل یا پوچ ۱» به کارگردانی و تهیه کنندگی علی اسدزاده با اجرای مهران مدیری از مردامه امسال در سگویی فیلمو منتشر شد. این مسابقه با شرکت مردم عادی خیلی زود جای خود را باز کرد و تبدیل به یکی از محبوب ترین محصولات نمایش خانگی شد.

عکس هفته

چهره‌های ارمنی روزگارما

مصطفی ارانی (۱۳۸۵ تا حال)، یه یارِ هنرمندِ سینمایی و تئاتریه‌رِ ایرانیه که ۱۰ ساله که تهنه‌شده خودِ ۱۲۰ هزار نفر از آنان در ایران زندگی می‌کنند؛ روز میلاد خودش و کرسمس و واقعی این گروه دینی است. به این بهانه این هفته تئاترِ ایران که به فهرستِ نقدی‌هایِ پنهانِ چهره‌هایِ ایران که در فهرستِ حضورِ از ۱۳۰۰ سال پیش تا همین سال‌هایِ و ماه‌هایِ که داریم زندگی می‌کردند و می‌کنند و هر یک نقشیِ پربرنگ در این تاریخِ کشیده‌اند؛ البته که به دورِ نونِ بی‌مانه بودنِ این تئاترِ این نقش‌ها می‌توان به ما بسته نشست چاره‌ای که تهنه‌رِ نامِ یک‌روزه از ادبیاتِ توانی ایران چهره و وجهیِ نیست و از ماهِ زامه می‌توانی ساختنِ قافیه‌ای و از اناکارِ کر.

فهرستِ ما (به البته حتماً ناقصِ از یاد دارد؛ در سه بخشِ اصلیِ ورزش، سینما، موسیقی و یک بخشِ که چهره‌هایِ شاخصی از علم و فرهنگِ ایران را در آنجا چاره‌ای دست‌به‌دستی‌دهد است. مشاورِ ما نگارشِ این مطلبِ وقت که در همین ابتدایِ سالِ آمدنِ خودِ راهِ راهِ نهنه‌شده‌ها می‌توانیم مترجمِ و پژوهشگرِ ایران که بی‌انگازِ ارمنی‌شناسیِ فارسی در ایران بود و یا چوندا اینکه ارمنی‌شناسیِ ولیِ آن قدر به این زبانِ مسئله‌بود که به ارمنیِ شعرِ می‌توانیم گفت. با دو که در سال ۱۴۰۰ و ۶۹ سالگی در گذشتیم می‌گرمی‌اش.

فوتبالیست‌ها؛ از کار و تا آندرانیک

استقلال کنونی است، می‌پویند و آن سال برای این تیم بازی می‌کند. در این فصل می‌تواند استقلال به ۱۱ جام در مجموع پنج بار قهرمانی کاس‌های تهران، جام منطقه‌ای ایران و تفسیم‌شدن قهرمانی در آسیا دست یابد.

او همچنین ۱۷ حضور در درسی‌های (۱۶) حضور رسمی و یک حضور دوستانه؛ یکی از رکوردهای این تیم سابقه است. او ۱۶ سابقه از ۱۱ جمع، ۱۰ دقیقه و از زمین بوده است و گل‌های این استقلال به نام او شده است.

او در حال حاضر در تیم تازه‌تأسیسی می‌کند. **۲** اندرانیک کسلیان می‌تواند ۱۱ سال ۱۳۳۰ است. او می‌شکل کارو، بازی از رازا که تیم حلی به نام «ویم» آغاز کرده است. گاریک مجرایان او از تیم کارو کشف کرد. تیم به پول‌یاد و در میانی فوتبال به یاد او یاد و نام سپس استندریان به تیم ازارات تیموت.

او از ۱۲ سالگی، از ازارات به تیم تاف و ۶ سال بازی در ادرین تیم، توپ، بدست او دفاع و در این در این مدت تاج تکس بار قهرمان جام تفسیم‌شدن شد. همان آخرین تیمی کارو به نام تاج می‌هست. او نخستین ارمنی بود که در تیم ملی ایران در جام جهانی بازی کرد و برای بازی اسکندرتین بود که بد درازه خورد و در البته ابرجته دانایف در تیم نمود. در آن جریان کرد. (تفسیم‌شدن تیمی) که آلبانیان تیم ملی شد، مارکار آقامیان بود.

وی موفقیت این اندرانیک این بود که برای تیم حاضقی ملی تیم ملی منتخب جوانان خود شود و سپس از آن تیم کامسوس یوکران که روزها به در آن بازی می‌کرد، تیموتس و در نهایت در اوایل ۲۰۰۷ در هوای ۴۰ سالگی به کار خود در فوتبال پایان داد.

او نیز در حال حاضر در ایالات متحده زندگی می‌کند.

[illegible]

علم و فرهنگ و سیاست؛ از آلتوش تا آرسن

او در سال ۱۲۹۹ میلادی متولد شد. در ۱۳۸۹ ق. (۱۹۷۰ م.) هجرت به اهواز و به تدریس فیزیک ایران (۱) و «فاز» (۲) و «فاز سازه» (۳) پرداخت. در ۱۳۸۹ ق. (۱۹۷۰ م.) هجرت به اهواز و به تدریس فیزیک ایران (۱) و «فاز» (۲) و «فاز سازه» (۳) پرداخت. در ۱۳۸۹ ق. (۱۹۷۰ م.) هجرت به اهواز و به تدریس فیزیک ایران (۱) و «فاز» (۲) و «فاز سازه» (۳) پرداخت.

[illegible]

سینما گرها؛ از مادام تا ماهایا

[illegible][illegible]

موسیقی؛ از ویگن تا لوریس

[illegible]

یاد
دیده
است به
فرقه
نشان
ان
نشان
ل
ی
ی
کا

موسیقی این شهر که در سطح جهانی به شهر موسیقی معروف است فارغ التحصیل شود و همچنین دوره ای رهبری را در کنسرتو در دانشگاه میخیکان بگذراند.

در این میان او البته کارهای آکادمیکی در حوزه علمی به انجام داد. مستند ساز زندگینامه او گفتی که حتی چیزی را رسیدن به سن قانونی هجده سالگی و در ۱۷ سالگی خود توانست برای نخستین بار هدایت را کستر سفونی تهران را بر عهده بگیرد و مدتی هم در کنسرتو موسیقی نو تهران، تئوری موسیقی تدیس کرد.

او تقریباً اواخر دهه چهل فعالیت حرفه‌ای خود را در ایران آغاز کرد و از پراپی زبانی به این ترتیب می‌توان گفت که در حدود ۵۰ سال در امور مصرف فعالیت حرفه‌ای خود در حوزه موسیقی کرده است. علاوه بر این در زمینه نمایشگاه نقاشی نیز توانمندگی‌ها به دست می‌آید.

آتش شادسته استاد معمار و این‌ها باعث شده است که او در سال ۱۳۸۱ نشان درجه یک هنری را کسب کند و جالب اینکه او پیش از انقلاب هم از سوی همدار به پیشین نشانی تحت عنوان هیوا یون گرفته بود.

نکته جالب‌تر در مورد چنگاواریان این است که او با وجود ارمنی بودن، به عزاداری حسین - مصطفی امام حسین و شخصیت عاشورا یکی از دارحادث که بی قطعه به نام «شیر قبل از عاشور» نیز ساخته شد که توسط گستر موفیق‌البرز و گروه کسر فیلارمونیک ایران اجرا شده است.

فرد
او

A black and white portrait of Gholamreza Hosseini, a middle-aged man with short dark hair, wearing a light-colored button-down shirt under a dark jacket. He is looking slightly to his right with a gentle smile.

گولامرضا حسینی

قاب ایرانی

احمد رضا عابدزاده این هفته از پارکینگ خودروها قدیمی و تاریخی ژاندارمری دیدن کرد

برفوزه‌های بامزه

این هفته کاربری به اسم «محمد نه ممد» پرسید: «دوستان کمترین نمره‌ای که ایام دانشجویی و دبیرستان گرفتید، چند بوده؟» بعضی‌ها جواب‌های بامزه‌ای دادند.

«هاستادار ریاضی ایهم ۹ داده بود، اعتراض کردم
برگه‌رو آوردن جدول خودم صحیح کرد سیدم ۷۵
سدم.
«خون» اعتقاد این درس که قراره بیشتر و بوی
چرا از زمانه بدمی هم احتاجان بدمی که برای کلامه
دوم دبیر ستاره‌رو که ببینید ۷ تا ۹ درس وارزه غایب.
«وام» اعتراض هم از دو دبستان. دلیلش هم قابل بر
دیدگی: چرا برای اینکه سیدم بگفتی ۷۰ گرفتگی
بودم و دانش‌آموز هاشد از دو دبیر و شاید ۱۰۰ و ۲۰
ببیند. ایامی دمنه گفت که آدمی که نوشته می‌باشد این
در حالی بود که تا پنجم دبستان معدل بنده ۲۰
است. سخنون تا بر من گفتی بد گرفتیم بد هم قرار بود
اسم اخوان تا آخر سال فقط شش و نیم نواگه کرد

سرشرو تکنون می‌داد. بعد من اینچیزو بدم که وا.
استاد تاماکا می‌گویند: همین دو سواش یکی است. شد
 استاد یاماگاتا کیم که کلش باغی نه‌فرو. شش
 پاس شدند، واقعا ترم بعد می‌خواستن تنها ببینی
 کلاس؟ ۱۶ ساله دادم.
مدری بچه‌ها من تو دبیرستان به بار ادبیات
 ۰۵/ می‌دونی منفی شدم، برای هر غلطت منمره
 می‌کرد و من منفی شدم. همون نمره رو هم وارد لی
 نمراتش کرد.
مدری زاده: استاد جوانم را جایی که نباید د
 استادی به غایت سخت‌گیر بود، منم ترم در حد
 نوشتم، ۱۹ غایت باختر کردیم، می‌بینی توام ترم داری
 نوشتی، پامیسی داد که حالا ۱۰ میک آتوی بازی

حافظ ۴ خط ظاهر بنویس آموزش بهمن گیرنده
عده: چهار کسانسیه است اساتید چون دشتیم به شدت ما را فقیه دادند و توانست حرف می زدند و حتی خود و کلیپ می فرستادند برای ما به امتحان بهش پیام داد: (دکتر چون درس می خورم)؛ پیام داد: (سلام) دانش چطور۴ شد۴ و همون ۴ روز ثبت نهایی کرد۴
نکته: دکتر می گفت شیمی ۷۵ صدم شد:م. غالب اینجااست که با اعتماد به نفس کامل داروسازی می خوانم.
و عده وحید: اساتید از درس پرسیدند، هیچی بلد نبودم. گفت شد۴ گفت ما خود هیچی بلد نبودم ۴ نمره گرفت۴ خطش را در نظر سفر.

● قاب فرنگی

ایلان ماسک از طرف شرکت اسپیس ایکس در روز کریسمس به مادرش سپر حرارتی ستار شیبپ هدیه داد

کریستیانو رونالدو
در دوی، برنده

۲۰۲۵ شروع شد و ما هنوز در ناآواری به سر می بریم

«پیروز اولین روز سال نو میلادی بود. گذر عمر ما مسافانه آشفته رد می‌گذرد که خیلی‌ها در ایکی استخوان‌ها را با مسئله که تا ۲۰۱۹ تمام شده کنار بیایند.

«**بوچک**، ۲۰۲۵ شروع شد، یعنی پنج سال از کرونا گذشته، ۲۰۲۵ شده شش سال، جام جهانی برزیل و ۲۰۲۶ سال بیست و یکم، ۲۰۲۷ دهه جدید می‌شود، ۲۰۲۸ می‌شود هفده‌ها که فکر می‌کردیم دنیا قرار نبود بشود.

«**دسر هم** که در این سال‌ها با مسئول برات به کم احساس گناه بیه کاری که کردی بیاره.

«**ایده آدم** دیدن این واقع بود و مردم که از استوئیتروستون بگذردن از طریق وایو.

ویدئوهای یربازدید هفته

قدردانی خاکپور، جمله طلایی تهامی و محبوبیت دایی

[illegible]

مل: یادتونه می گفتن ۲۰۱۲ قراره دنیا به آخر برسه؟ من اونجا موندم با من از ۲۰۲۵ حرف زنید.

میان‌سال‌ی یعنی خودت
با اراده و میل شلغم بخری

صفحه ۱۴

۲۵۰ فیلم – شمارش معکوس – ۱۹

نابغه‌هاو گانگسترها

این نوزدهمین قسمت پاورقی معرفی فیلم‌های محبوب عمرم است. یک شمارش معکوس طولانی که حالا در این شماره به مرز عدد پنجاه رسیده است. یادتان باشد این یک انتخاب شخصی است.

۶۰- نلی تا طلوع صبح صبر کن. فیلم دریغ آلود هنری کینگ کهنسال. داستان یک آرایشگر شهری کوچک در آمریکای میانه که با همسر جوانش دنبال زندگی آسوده می‌گردد. یک رمانس کلیشه‌ای که در میانه راه ابعدای دراماتیک و حتی ترازیک به خود می‌گیرد و در نهایت به ستایشی از پاکدستی مردمان سختکوش بدل می‌شود. مردمان ساده دل معمولی. فیلمی مهجور و بسیار زیبا. اسم فیلم بر مبنای یک ترانه محبوب ابتدای قرن بیستم است.

۵۹- ریو براوو. وسترن مشهور هاوارد هاکس درباره کلانتر کله شقی که در برابر یک گروه تبهکار خود را بی‌نیاز از کمک دیگران نشان می‌دهد اما در نهایت با کمک یک پیرمرد شسل و یک هفت تیرکش دائم‌الخمر و یک گله ران بسیار جوان و البته یک زن کافه‌ای، می‌تواند بر گروه قدرتمند روبه‌رو غلبه کند. یک فیلم نمونه‌ای از دنیای هاکسی. با بازی‌های درخشان جان وین و دین مار تین و والتر برنان و البته آنجی دیکینسون.

۵۸- چای تلخ ژنرال ین. فیلم اگزوتیک فرانک کاپرا که همان سالی ساخته شد که کاپرا با فیلم مشهور در یک‌شب اتفاق افتاد همه اسکارها را درو کرده بود و جای تلخ ژنرال ین تحت‌الشعاع موفقیت آن یکی فیلم قرار گرفت. چای تلخ ژنرال ین داستان اگزوتیکی را روایت می‌کند از یک زن آمریکایی که در شانگهای دهه سی توسط یک فرمانده شورشی چینی اسیر می‌شود و یک رابطه عاشقانه مدل دیو و دلبر بین زندانی و زندانبان به راه می‌افتد. اولین نشانه‌های بزرگی باربارا استنویک بسیار جوان در این فیلم ظاهر می‌شود.

۵۷- هشت و نیم. شاهکار بزرگ فدریکو فلیتی که جایگاهی خدشه ناپذیر در تاریخ سینما یافته است. یک کارگردان سینما که در معر که بحران خلاقیت و همین‌طور زنان بی‌شماری که در زندگی‌اش وجود دارند گرفتار شده است و در فضایی بین روایا و واقعیت به سمت ساخت فیلم جدید خود پیش می‌رود. هشت و نیم احتمالا کامل‌ترین فیلم فلینی و حاوی همان ملاحظات او درباره اخلاقی است که پس از این فیلم و در آثار بعدی فلیتی به تدریج کمرنگ‌تر می‌شوند. مارچلو ماسترویانی و در کنار کلادیا کار دیناله بازیگران اصلی این شاهکار بزرگ در تاریخ سینما هستند.

۵۶- ریچل ازدواج می‌کند. روایتی سبک‌بالانه از یک دختر جوان که به خاطر تصادف منجر به مرگ برادر کوچکش در دارالتادیب به سر می‌برد و حالا در روز عروسی خواهرش اجازه پیدا می‌کند که به‌سه خانه برگردد. جایی که او هم فرزند است و هم فرزند کش. فیلم در حین نمایش ۴۸ ساعت از یک جشن عروسی ادامه پیدا می‌کند و به ایبینی درناک برای خودشناسی و بازیابی اصل خویش بدل می‌شود. آن هاوای ستاره درخشان این مروراید کوچ حائاتال دمی است.

۵۵- روح کندوی عسل. اثر تغزلی و دلننگ کشنده ویکتور اریس درباره دو خواهر کوچک که پس از دیدن فیلم فرانتشتاین در سینمای روستا، دچار یک خیالبافی بی پایان می‌شوند که با برخی از اتفاقات اسپانیای دهه چهل پیوند می‌خورد. فیلمی پر از معصومیت و سکانس‌های از یاد نرفتنی.

۵۴- بل دوژور. جنجالی‌ترین و بی‌پروا ترین فیلم بونوئل. روایتی شگفت‌انگیز از زنی که برای حل سرد مزاجی‌اش در زندگی زناشویی راه حل عجیبی را پیدا می‌کند و در دنیای اخلاقی بونوئل او و با همسرش باید تقاض این طریقه‌نادر را بدهند. فیلمی پیچیده و در عین حال بسیار ساده که از بازی معصومانه و در عین حال تکان دهنده کاترین دونوو سود می‌برد. بونوئل متواضعانه خودش را عامل استقبال از فیلم نمی‌داند و به لوکیسنی اشاره دارد که نیم‌روزهای قهرمان فیلم در آن می‌گذرد.

۵۳- پدرخوانده. احتمالا مشهورترین و محبوب‌ترین فیلم تاریخ سینما. منظومه‌ای درباره امپراطوری دون کورلونه عضو مافیای سیسیل در نیویورک و پسران و دخترانش. فیلمی که بر مبنای رمان مشهوری از ماریو پوزو و فیلمنامه‌ای نوشته خود او ساخته شد و به یمن کارگردانی خلاقانه کوپولای جوان و بازی‌های درخشان مارلون براندو و آل‌پاچینو و همین‌طور جیمز دووال و جیمز کان جایگاهی خدشسه‌ناپذیر در تاریخ سینما یافته است. موسیقی زیبایی فیلم هم کار نینو روتاست.

۵۲- همشهری کین. فیلمی که سال‌ها و دهه‌ها به عنوان بزرگ ترین دستاورد سینمایی بشر شناخته می‌شد ولی طی دو دهه گذشته کمی تخت سلطنتش به لرزه در آمده. با این حال هنوز هم یکی از سه فیلم برتر تاریخ سینماست. فیلمی که می‌توانید آن را دوست نداشته باشید اما هرگز نمی‌توانید تحسینش نکند یا شگفت زده آن نشوید. داستان کودکی که تا کنلدیایی ریاست جمهوری آمریکا بالا می‌رود و در اوج ثروت و قدرت به زانو در می‌آید و در آخرین لحظات زندگی‌اش کلمه‌ای را بر زبان می‌آورد که به معمای برای روزنامه‌نگارها بدل می‌شود. فیلمی آکنده از خلاقیت و تمهیدات روایی حاصل کار جوانی که اولین فیلم خود را می‌سازد.

۵۱- گرفتار. بورشی نامحسوس به ایده روایای آمریکایی. دختر جوانی که برای رسیدن به خوشبختی کلیشه‌ای، تربیت شده و تحصیل کرده و با ازدواج با مردی ثروتمند (و البته نابه‌هتجار) و تشکیل یک خانواده کالیفرناییی تلاش می‌کند به هدف خود برسد اما در نهایت در جوار یک دکتر تکر و نه چندان ثروتمند معنی متفاوتی از زندگی را در می‌یابد. نقش اول زن را باربارا ابل گدس بازی می‌کند اما نقش دو مرد زندگی او را دو غول بازیگری یعنی جیمز میسون و رابرت رایان ایفا می‌کنند. فصول انتهایی فیلم قانع کننده نیست اما در مجموع یک اثر نفیس از افولس بزرگ است.

۵۰- Caught. 1949

پنجشنبه | ۱۳ دی ۱۴۰۳ | شماره ۳۹۵۶

چرا خانم‌ها، لیلا حاتمی را دوست ندارند؟

چندین نکته آشکار و پنهان از زندگی و کارنامه سینمایی بازیگر مشهور

بازیگر ۵۲ساله سینمای ایران همچنان در نقش زنان جوانی که هم‌زمان تماشاگران و قهرمان‌های فیلم‌ها را مجذوب خود می‌کنند و آنها را به کوره راه‌های اعمال هیستریک و غیرارادی می‌کشانند، روی پرده سینما می‌درخشد. بازیگری که می‌تواند در انتهای دو قطب سادیسم و مازوخسیم در پهنه سینما بدرخشد و در فاصله این دو قطب نیز مجموعه‌ای از احساسات شگفت انسانی را به تماشاگر عرضه کند. همین حالا دوتا و جنجالی‌ترین آثار سینمای ایران قاتل و وحشی ساخته حمید نعمت‌الله و پیرپسر ساخته اکتای برهنسی از مغناطیس صدا و تصویر لیلا حاتمی سود جسته‌اند. هر چند هنوز هیچ کدامشان به پرده سینما برای نمایش عمومی نر رسیده‌اند. در واقع هر دو فیلم با اتسکا به حضور لیلا حاتمی به درجای از تبلور احساسات پنهان دست یافته‌اند که حضورشان روی پرده اکران عمومی را با شک و تردید روبه‌رو ساخته‌اند. از بازیگری بی‌همتا حرف می‌زنیم که در سطح جهان هم کاملاً شناخته شده است.

اما اگر در فضای مجازی چرخ‌خی بزیند متوجه می‌شوید جمع کثیری از بانوان سینمادوست به جد معتقدند که لیلا حاتمی بازیگر خوبی نیست و مدام نقش‌های خود را تکرار می‌کند. آنها به لحن و تن صدای او و میمیک یکسان چهره‌اش اشاره دارند و می‌گویند اگر قرار باشد بهترین بازیگر زن تاریخ سینمای ایران انتخاب شود چهره‌هایی مثل هدیه تهرانی و ترانه علیدوستی شایستگی بیشتری دارند. در شایستگی آن دو بازیگر و چهره‌های دیگری مثل نیکي کریمی که شک و شبهه‌ای وجود ندارد اما تنها بازیگر سینمای ایران که می‌تواند بامقیاس‌های بازی اروپا و آمریکا در لول یک ستاره بدرخشد، مطمئنا لیلا حاتمی است. کسی منکر موفقیت گلشیفته فراهانی در سینمای معاصر جهان نیست اما او پس از پانزده سال حضور در فرانسه و آمریکا هنوز یک بازیگر درجه دو و سه مارکت سینمای جهان محسوب می‌شود و دستمزد‌هایش قابل مقایسه با آنچه ستاره‌ها دریافت می‌کنند

آنالیزورهای فوت‌بال، واقعا مهم هستند؟

سایت تخصصی هفت یک | آنالیزورها مهره‌های مهمی هستند اما گزارش‌هایشان تنها اساس آنچه بعداً اتفاق می‌افتد را شکل می‌دهد. جادو زمانی اتفاق می‌افتد که سرمربی راه‌حل‌هایی اضافه کند.

برای مثال، به‌سه لیورپول نگاه کنید. آرنه اشولت، سرمربی این تیم، از زمان حضورش در انفیلد در تابستان امسال سبک دقیقی از آنالیز حریف از طریق ویدیو و تماشای زنده مسابقات داشته است. «جان هیتینگا» کمک مربی، مسابقات تیم‌ها را از نزدیک تماشا می‌کند، دیارتمان عملکرد چشم‌اندازی را در اختیار او می‌گذارد و جیمز فرنچ که از مدت‌ها قبل وظیفه آنالیز حریف در این تیم را برعهده داشته هم اطلاعات زیادی را جمع‌آوری می‌کند. با این حال، این اشولت است که این اطلاعات را بر رسی و تفسیر می‌کند و راه‌حل‌های خاصی را به بازیکنان درباره چگونگی شکست دادن حریف ارائه می‌کند. دو جنبه قابل توجه در سبک این مربی ۴۶ ساله وجود دارد. اول، اشولت از آنالیزورهایش می‌خواهد اطمینان حاصل کنند که بیش‌تر ویدیوها مثبت هستند، به‌خصوص ویدیوی آخر تا به این شکل بازیکنان جلسه را با احساس خوبی نسبت به خودشان ترک کنند. دوم، کار از آنالیزور با شروع بازی تمام نمی‌شود. اشولت در طول هر بازی همچنان در حال تشخیص تغییرات در جریان دیدار به کمک رودریک فان درهسام، آنالیزور تاکتیکی تیم اول، است که ماه گذشته از فاینورد به کادر فنی اضافه شد و در جریان پیروزی برابر سادوتهمپتون در جام اتحادیه کنار او نشست و صدای اشولت در طول ۴۵ دقیقه اول مسابقات شنیده می‌شود که فریاد می‌زند «کلیس» و اغلب در صحبت‌های بین دو تیمه برای تاکید روی نکات مشخص شامل تغییر سیستم قابل توجهی که شاید حریف برای اولین بار آن را به کار بگیرد هم از ویدیو استفاده می‌کند.

«وانای امری» سرمربی استون ویلا در لیگ بر تر انگلیس، لیگ یک فرانسه و لالیگا لیگ برتر فوتبال اسپانیا، هم‌چنین از آنالیزورهایش در تمرینات استفاده می‌کند. او می‌گوید: «وقتی برابر تیم‌هایی که بهتر از ما هستند و شناس بیشتر برای پیروزی دارند قرار می‌گیریم، تنها راه شکست دادن‌شان این است که ثبات را در سطح بالایی حفظ کنیم. شما در لیگ برتر باید از حریف باهوش‌تر باشید، بیشتر تمرکز کنید و فشار بیش‌تری وارد کنید.

بنیست. این عدم موفقیت پس از این همه سال دیگر ربطی به نژاد و زبان و فرهنگ و این طور مسائل ندارد. گلشیفته با پشتکار راه خود را باز کرد اما آنچه او را در یک سطح مشخص متوقف می‌کند محدودیت‌های قدیمی او به عنوان یک بازیگر است. لیلا حاتمی اما به سبک و در مکتب بازیگران فرانسوی بازی می‌کند و می‌تواند مجموعه‌ای از احساسات پیچیده را در چهره‌ای عموما معصوم و آرام مهار کند. کاری که مثلاً کاترین دونوو و ایزابل هوپر هر کدام به‌نوعی در آن ماهر بودند. از طرفی در چهره او بازتاب‌هایی از پرسونای نیکول کیدمن و حتی اینگرید برگمن هم دیده می‌شود. بی‌دلیل نیست که یک سینماگر بزرگ ایرانی به جد اعتقاد دارد که لیلا اگر در اروپا و بخصوص فرانسه به بازیگری اشتغال داشت حتما به یک ستاره درجه اول دنیای سینما بدل می‌شد.

حاتمی چندین سال از به‌ترین دوران سنی خود را به‌خاطر وظایف مادر بودن از سینما کناره گرفته بود اما هربار و بعد از هر بازگشت سینماگران را متقاعد می‌کرد که او به‌ترین انتخاب برای هر نقشی است.

چهره او روی پرده، اتمسفر صحنه را به چهره‌های دیگران می‌دهد و صدایش می‌تواند در انتهای دو قطب سادیسم و مازوخسیم در پهنه سینما بدرخشد و در فاصله این دو قطب نیز مجموعه‌ای از احساسات شگفت انسانی را به تماشاگر عرضه کند. همین حالا دوتا و جنجالی‌ترین آثار سینمای ایران قاتل و وحشی ساخته حمید نعمت‌الله و پیرپسر ساخته اکتای برهنسی از مغناطیس صدا و تصویر لیلا حاتمی سود جسته‌اند. هر چند هنوز هیچ کدامشان به پرده سینما برای نمایش عمومی نر رسیده‌اند. در واقع هر دو فیلم با اتسکا به حضور لیلا حاتمی به درجای از تبلور احساسات پنهان دست یافته‌اند که حضورشان روی پرده اکران عمومی را با شک و تردید روبه‌رو ساخته‌اند.

از بازیگری بی‌همتا حرف می‌زنیم که در سطح جهان هم کاملاً شناخته شده است. اما اگر در فضای مجازی چرخ‌خی بزیند متوجه می‌شوید جمع کثیری از بانوان سینمادوست به جد معتقدند که لیلا حاتمی بازیگر خوبی نیست و مدام نقش‌های خود را تکرار می‌کند. آنها به لحن و تن صدای او و میمیک یکسان چهره‌اش اشاره دارند و می‌گویند اگر قرار باشد بهترین بازیگر زن تاریخ سینمای ایران انتخاب شود چهره‌هایی مثل هدیه تهرانی و ترانه علیدوستی شایستگی بیشتری دارند.

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

اگر این طور نباشد، شناسی برای شکست دادن‌شان ندارید.»

اونای امری خود بازی‌های زیادی از حریفان سال متوالی را دارد اما هنوز عمیقاً در گیر اصول و مبانی آنالیز حریف است.

امری در زمان آماده شدن برای حریف بعدی، سه جلسه پیش از بازی برگزار می‌کند. اول، او دوست دارد به دیدار آخر تیم خودش نگاهי ببیند تا تا به بازیکنانش نشان دهد که چه کاری را به‌خوبی انجام دادند و کجا کوتاهی کردند و یافته‌هایش را در جلسه‌ای ۹۰ دقیقه‌ای که معمولاً دو روز قبل از بازی برگزار می‌شود به بازیکنان ارائه کند. «ویکتور ماناس» آنالیزور قدیمی او سپس گزارشی از حریف را برای جلسه ۹۰ دقیقه‌ای بعدی آماده می‌کند و امری عادت دارد که اطلاعات بیش‌تری از خودش را هم به این گزارش اضافه کند. هر دوی آنها پیش از انجام این کار حداقل پنج بازی مسابقات حریف را تماشا کرده‌اند.

سپس در فاصله یک روز پیش از بازی، امری راه‌حل‌هایی برای مقابله با هر نقطه قوتی را در حریف مطرح می‌کند. این جلسه‌ها کلیدی است و باعث می‌شود که هیچ بازیکنی تردیدی درباره نقش مشخص و مسئولیت‌هایش نداشته باشد. آخرین جلسه فقط مربوط به بازیکنانش است.

این که امری به عنوان یک مربی درجه یک با تجربه زیاد و حمایت تیمی قابل توجه هنوز بعضی از ویدیوها در بعضی از ارائه‌هایش را برای این جلسات استفاده می‌کند نشانه‌ای از این است که او تا چه حد دقیق و باریک‌بین است. همچنین باید به این نکته توجه کرد که حریف استون ویلا هر تیمی که باشد، این روند تغییر نمی‌کند.

او ماه گذشته به اتلتیک گفت: «وقتی برابر تیم‌هایی که بهتر از ما هستند و شناس بیش‌تری برای پیروزی دارند قرار می‌گیریم، تنها راه شکست دادن‌شان این است که ثبات را در سطح بالایی حفظ کنیم. شما در لیگ برتر باید از حریف باهوش‌تر باشید، بیشتر تمرکز کنید و فشار بیش‌تری وارد کنید.

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

به‌ماورا) در فیلم تصور (ایفا‌ی بازیگوشانه نقش‌های چندگانه و در قالب چندین دختر جوان امروزی) در خوک (با چاشنی کمی طنز و کمی پنهنکاری زنی مشهور در دنیای بازیگری) در پیرپسر (در نقش زنی اغواگر که قربانی بی‌احتیاطی‌های عاشقانه خود می‌شود) و در هر شب تنهایی (زنی بیمار و در چنگال سرطان که با مسئله مهم مرگ دست و پنجه نرم می‌کند) همه نشان می‌دهند که لیلا حاتمی بازیگری فعال و دارای وجوه مختلف هنر بازیگری است. به این‌ها می‌شود چندین کار دیگر او در ایفا‌ی نقش‌های مختلف اضافه کرد و نشان بدهیم که این خرافه یکسان بودن بازی لیلا حاتمی اشتباه است. شاید بازی درونگرایانه او راه را بر چنین استنباط‌هایی باز کرده باشد. لیلا حاتمی نوعی بازی درون‌نگرانه را ارائه می‌دهد که عموماً در سینمای ایران جایی ندارد. شیوه بازی ظریف او با تلقی موجود در سینمای ایران نسبت به یک بازی خوب، کاملاً متفاوت است و این موجب سیل سوءتفاهم‌ها می‌شود. لیلا حاتمی در حال حاضر سی سال است که به بازی در سینمای ایران مشغول است. زندگی خانوادگی و زناشویی خاص لیلا حاتمی و رابطه شگفت‌انگیز و غیر قابل پیش‌بینی‌اش با همسر مشهورش علی مصفا، نسب خانوادگی‌اش به پدر و مادر هنرمندش، و با ما هم عقیده شوید.

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

آنالیزور دارند و سه نفر در حال کار روی حریف هستند، دیار تمان‌ها در دسته دوم، سوم و چهارم خیلی کوچک‌تر هستند. وظایف بر عهده افراد کم‌تری از اعضا قرار می‌گیرد.

یکی از آنالیزورهایی که در چمپیونشیپ کار می‌کند و خواست که به دلیل حفظ روابطش ناشناس بماند، توضیح داد که این کار تا به‌ترین طرح را برای بازی انتخاب کند. او می‌گوید: «شاهد افزایش سبکی از مربیان هستیم که حالا در حالی وارد بازی می‌شوند که می‌توانند گفته‌ها و خواسته‌هایشان را به ویدیو تبدیل کنند. بعضی از مربیان با هر حریفی سازگار می‌شوند. بقیه می‌خواهند درباره بازیکنان بداندن. بستگی دارد که چه مدت زمانی در این دسته حضور داشته‌اند.

خارجی می‌آمد، می‌خواست همه چیز را بداند. تلاش برای توضیح هشت الگوی متفاوتی که راسل مارتین در سوانسی به کار می‌گرفت، جالب بود. برای این که خط شروعی برای خودم داشته باشم، مجموعه‌ای ساختم که شامل تمامی تیم‌ها، کمی درباره سرمربیان، سبک بازی‌شان و بعضی از نقاط قوت و ضعف بود. سپس، اگر تغییر سرمربی رخ می‌داد، چیزی از قبیل آماده برای مربی جدید داشتم. مشخصاً پس از آن هفته به هفته روی آنالیز دقیق‌تر می‌شدم و آن را در اوایل هفته به او ارائه می‌کردم.»

این آنالیزور به یاد دارد که حریفی برای اولین بار از سیستمی غیرمعمول استفاده کرد و پس از آن سرمربی این سوال را مطرح کرد

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

نفرین نامه مرشد
بلقیس

صفحه ۱۶

علی حاتمی و زری خوشکام، ارتباط حرفه‌ای پرتب و تابش با کارگردان‌هایی مثل حمید نعمت‌الله، حضور پررنگ بین‌المللی‌اش در جشنواره‌های بزرگ خارجی و همین‌طور تصویرش به عنوان مادر دو فرزند، پرت‌های منحصر به فرد از او شکل داده است. لیلا حاتمی این روزها حتی در گذر از ۵۲سالگی از معدود بازیگرهایی است که می‌تواند خیال و رویا را به مردان جوان و میانسال هدیه کند. این بازیگر درونگرا و منضبط این روزها همچنان بالاترین دستمزد‌ها را چه برای سینمای خانگی و چه فیلم‌های سینمایی طلب می‌کند و حتی شایع شده است که دستمزدش برای بازی در سینما حالا از ده میلیارد تومان هم فراتر رفته است و برخی حرف از دوازده میلیارد برای هر فیلم می‌زنند. باز هم می‌گوییم کسی نمی‌تواند دستاوردهای هدیه تهرانی و یا ترانه علیدوستی و یا خانم نیکي کریمی را انکار کند؛ با بازیگرانی که استانداردهای نقش بازی کردن در سینمای ما را کیلومترها گسترش دادند اما هنوز هم معتقدیم که لیلا حاتمی می‌تواند عنوان بهترین بازیگر تاریخ سینمای ایران را برای سال‌های متبادی پیش رو در اختیار بگیرد. کافی است با ذهنی شفاف به تماشای یکی از فیلم‌های معروفش بنشینید و با ما هم عقیده شوید.

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

لیلا حاتمی در فیلم «بازگشت به خانه»

که چرا پیش از بازی هشداری در این باره داده نشده بود. او با خنده می‌گوید: «گاهی پاسخی نداریم. این غیرعادی است چون این روند خیلی دقیق و موشکافانه است. من همیشه چهار یا پنج بازی از هر حریف را از قبل می‌بینم اما گاهی ممکن است اتفاقاتی غیرمنتظره رخ دهد. در این مورد، برابر تیمی قرار گرفتیم که سیستمش را از ۲-۴-۴ به سیستم الماسی با چهار هافبک تغییر داد. هیچ راهی نبود که چنین چیزی را پیش‌بینی کنیم. هیچ مصدومیتی نبود و سرمربی هرگز پیش از آن با این سیستم بازی نکرده بود. گاهی این نوعی تمجید است که حریف سیستمش را به خاطر ما تغییر دهد اما فکر کنید چنین حرفی را به یک سرمربی عصبانی بزنید.»

تایید می‌کند که وقتی در تابستان به این تیم آمد، شناسخش از تیم‌ها و بازیکنان در لیگ یک خیلی زیاد نبود چون پیش از آن دستیار آنگه پوستوگلو در تاتنهام در لیگ کریس کینان‌س» آنالیزار رشد جدید این باشگاه، که در طول تابستان از میتیند به خدمت گرفته شده بود، شکل داد. دیوین سواس زیادی روی جزئیات داشت که بخشی از آن به این دلیل بود که آنالیزور بازی حریفان در سوانسی سیتی و لیورپول تحت هدایت برندان راجرز بود و می‌گوید که نمی‌تواند بدون اعتماد کامل، راهی هیچ دیداری شود مگر اینکه حداقل ۱۰ بازی از حریف را دیده باشد.

او به اتلتیک می‌گوید: «در این مقطع از فصل احساس می‌کنم نیاز دارم به صورت دقیق ترسیم کنم که هر حریف در ابتدا چه کار کرده است. دوست دارم بدانم کدام بازیکنان روی فرم هستند، کدام بازیکنان از دوران اوج فاصله دارند، چرا آنها ساختارشان را به خاطر گل‌های خاصی تغییر داده‌اند و آیا روی کرنرها یارگیری متفاوتی دارند یا خیر. دوست دارم مسیرى که در طول فصل طی شده را ببینم چون در این صورت یاد می‌گیرید که مربی چطور فکر می‌کند و این کمک بزرگی است.»

پانگاه فرهنگی

پنجشنبه | ۱۳ دی ۱۴۰۳ | شماره ۳۹۵۶

ابراهیم افشار

نفرین نامه مر شد بلقیس

۱ |اولین زن نقال ایران، «مرشد بلقیس» بود. زشت ترین زن جهان اما معر که گیری بداهه‌ساز که ضدخاطرآتش در حافظه تاریخ می مردمان عصر قجری طهران نشست کرد و ماند. پیرزن کوری که توی سالن انتظار واگن دودی طهران به شاه‌عبد‌العظیم می‌نشست و دخترپچه‌ای با چشم‌های بادامی اصل هم دائم بغلش بود که بعدها خواننده معروفی شد. من به قربانت بروم «گل اندام» خانم که بعدها به سوسن کوری معروف شدی.

۲ |آه‌ای بلقیس بلقیس‌ها، ای شاهنامه‌خوان ازلی من! اینک استخوان‌هایت پوسیده است اما خانم گلاب ادبته می خواهی نمایش تو را روی سن ببر. همان «مرشد ماده» را که نفرینش هرگز دامن هیچ تری را نگرفت. من به عصر او نزیسته بودم اما پیران قدیمی می گفتند که آن روزها هر کس که از کنار «گار ماشین» می گذشت بلقیس آنقدر دعا به جانش می کرد که یک قرانی را بالاخره کف دستش بیاندازد. هر وقت هم مردمی پولی کف دستش نمی گذاشتند او انتقامش را سر همان دخترپچه توی بغلش خالی می کرد که «خدا لعنت کند کسی را که تو از توی شکم من انداخت». یکبار عباس سیاه برایم تعریف کرد که «داشتم توی واگن دودی می‌رفتم شاه‌عبدالعظیم زیارت، حالا چی شد چی نشد که یادم رفت دُمش را ببینم و یک پول سیاه، کف دستش بگذارم. همان جا به صورت بداهه نفرینم کرد که خطاب به همه مردمان خسیس می گفت

آه استاد، غبار شدم!

۱ |یادش به خیر! حیرت زده چشم می‌دوختم به «جام‌جهان‌نما» تلویزیون پلر-بود آن سال‌ها و «خانه قمر خانم»! آن روزها، ۷ ساله بودم...فیلم‌ها و سریال‌ها سیاه‌وسفید بودند و روزگارم، رنگی! «قمر خانم» صاحبخانه‌ای پول‌دوست و طمّاع و زورگو بود، خانه‌ای بزرگ داشت با اتاق‌های بسیار و هراتاقی را به خانواده‌ای اجاره داده بود و در هر قسمت‌سریال داستان‌ها داشت با مستاجر‌ها، قهر‌ها و آشتی‌ها!قمر خانم خوب بلد بود لحظه‌ای لبخند روی لبانت بنشانند و لحظه بعد، چشم‌هایت را تر کنی! اصلاً«جولی‌اندروز» باید می آمد و «اشک‌ها و لبخندها» را از او یاد می گرفت! بزرگ‌تر که شدم، فیلم‌ها کم‌کم رنگی می‌شدند و روز و روزگارم، سیاه‌وسفید!بعده‌تر‌ها، نام اصلی «قمر خانم» را یاد گرفتم: «پروین ملکوتی»!

به‌ادماندن‌ترین‌ترین بازی فراموش‌نشدنی «ناصر تقوایی» بود: سریال دایی‌جان‌پالئون!این‌بار بر صفحه تلویزیون به «عزیز السلطنه» جان بخشید.

الان روز، روز دیگری است و روزگار، روزگار دیگری، اگر

مهدی افخمی

قهرباش و عاقبت دخترهای خندان لپ سر خو

مادرم دختر بزرگ خاله بزرگ، بلقیس بود. برای همین بیشتر از اینکه با خواهرهایش بازی کند، هم‌نشین خاله‌های جوانش بود. زهرا و فاطمه و حتی زرین. اصلاً از تباط ما بچه‌ها بیشتر با خاله‌های مامان بود. یک سه ماه تابستان در هنرستان به خانه خاله زرین می‌رفتم با تامان خیاطی یاد بگیرد. خاله زرین با موهای مجعد و وز وزی‌اش با روی گشاده و گرم از ما سه تا بچه پذیرایی می کرد. گاهی خیاطی می کرد. گاهی پشت دار قالی بود. من حق آن پانسبون وسط خانه بودم که تویش پر از گلدان بود. خاله زهرا که بر سر می نشست و از شیطانی‌های مادرم می گفت که عاشق یک بزغاله شده بود و بعد بزغاله را گم کرده بود و خاله‌ها تصمیم گرفته بودند که بگویند بزغاله را اگر گم برده است اما «قهرباش» سگ خانه

حمید رستمی

چراغ طنز را من روشن می‌کنم

۱ |تا سال‌ها بعد که بازیگران زن بتوانند در حوزه طنز تشخیصی در بازی به دست بیاورند، حضورشان در برنامه‌های طنز و سریال‌های کمدین نهایتاً محصور تزیینی و صحنه پرکن بود و تمام بار کسب موقعیت‌های نمایشی از آن مردان بود و حتی انقلابی که داریوش کاردان با برنامه طنز نوروز ۷۲ در تلویزیون به وجود آورد بیشتر انقلابی مردانه بود و حضور بازیگران زن کاملاً نامحسوس و بیشتر برای تکمیل طنزهای خانوادگی مردانه بود و فقط قریباً متخصص گاه با لباس‌ها و گریم‌های مخصوص که می‌خواست خبرنگاران خارجی را بازنمایی کند تشخیصی به هم می‌زد که البته این تجربه، نخستین و آخرین حضورش در حوزه طنز به حساب می‌آمد و حتی بعدها که نعیمه نظام دوست، فاطمه هاشمی و طیبه ابراهیمی به برنامه‌های پرواز ۵۷ و ساعت خوش اضافه شدند باز هم تغییر چندانی در این رویه به وجود نیامد و شاید اگر با دیده اغماض به قضیه بنگریم حضور فانتزی لیلی رشیدی در «زی زی گولو» را بشود کمی به حوزه طنز مرتبط دانست و البته تکمیل تدریجی پرسونای مهین در سریال همسران با بازی مهرانه مهین‌ترابی که در بده بستان‌های نمایشی‌اش با فردوس کابوایی استعداد‌های طنز خود را به نمایش می‌گذاشت که البته آن هم در سریال خانه‌سبز و نقش عاطفه به دلیل شغل وکالتش به تنظیم‌ساز کارخانه برگشت و جدی‌تر کارش را پیش برد. کاراکتر مهین به کل کل‌های تمام نشدنی‌اش با کمال و

«تنگت بگیره آقا، خلا نبینی آقا!» اما اگر یکدانه یک قرانی توی کاسه‌اش انداخته بودم حکما می‌گفت «بلا نبینی آقا». او برای سرگرمی زواری که در عهد ناصرالدین شاه و برای زیارت به شاه عبدالعظیم می‌رفتند معر که شاهنامه خوانی راه می‌انداخت و تلکه می گرفت. برخلاف صورتش که زشت و آبله‌رو بود صدای بسیار گرمی داشت و آن ترانه خراباتی‌اش که با مطلع «هزاران سیم و زر دادم، نشد مرا یکی نوکر» شروع می‌شد عجیب خاطر‌خواه داشت. یا آن دوبیتی معروفش که مو بر تن زنان زائر راست می‌کرد «خداوندا خداوندا خداوندا/ از آن روزی که مرا آفریدی/ به غیر معصیت چیزی ندیدی/ خداوندا به حق هشت و چهارت/ ز ما بگذر، شتر دیدی ندیدی». بلقیس و دخترش گل اندام، شب‌ها را در یکی از اتاق‌های کاروانسرای بازار شهری سحر می کردند و بعد از آنکه مرشد به مرض وبا از دنیا رفت سوسن تنهای تنها ماند و نزد زن همسایه که عمه صدایش می کرد بزرگ شد و توسط همو که ته‌صدایی هم داشت پایش به کافه‌های لاله‌زار باز شد و به مرور صدای نازک اما ویران‌کننده‌اش آرام آرام سوکسه پیدا کرد.

۲ |ضدقهرمانان ماشین دودی تهران به شاه‌عبدالعظیم البته فقط بلقیس و دخترک گل اندامش سوسن نبودند. ماشین دودی یک مرشد نر هم کنار بلقیس داشت که نامش مرشد مرحب بود و کلی خاطر‌خواه داشت وقتی اشعار کوچه‌بازاری را از ته گلو می‌خواند. معر که گیری بلقیس کور در «گار ماشین»

یک‌وقت «رضاموتوری» سراغ «قمر خانم» را گرفت، بگویند قمر خانم خانه‌اش را عوض کرده آدرس خانه جدیدش را بنویسید و بدهید دست «رضا»، از هر کجای تهران تا «قطعه هنرمندان ردیف ۷۷ شماره ۵۵۷» با موتور نباید فاصله چندانی باشد، نه نیست! «رضاموتوری * سه‌سوته می‌رسد به «خانه جدید قمر خانم»!... **۲** | «فروغ» تنها شعر نمی‌گفت حتی «فیلم» و «سینما» هم تنها دل‌مشغولی‌اش نبود! «طنازی» هم پیشه می کرد و عشوه‌گری با «کلمه» را، خوب بلد بود: «پروفسور هشت‌رودی» نقل کرده است شبی در یک مهمانی کتام را درآورده و روی میلی گذاشته بودم، فروغ هم در آن مهمانی بود و ندانسته روی کت ام نشست. زمانی که متوجه شد رو کرد به من و گفت: آه استاد! غبار شدم و روی کت شما نشستم! گفتم: کاش اشک بودیدی و در چشمم می‌نشستید! – پروفسور هشت‌رودی هم تنها با اعداد سرو کله نمی‌زد، انگار کلنجار رفتن با کلمه را نیز خوب می‌دانست! و آنگاه، فروغ پاسخ داده بود: کاش لبخند می‌شدم و بر لبان

اما طرفداران بسیاری داشت: زنی که لباس‌های بلند مردانه می‌پوشید و موهایش را زیر کلاه یا روسری جمع می کرد. او در حین نقالی چنان به هیجان می‌آمد که چوبدستی‌اش را عینهو گرز بالا و پایین می‌برد. همه این نفرین خوانی، تا زمانی محبوبیت داشت که سوت قطار به صدا درنیامده بود. ناگهان با ارتعاش آن سوت عجیب، مردم برای سوار شدن از روی کله همدیگر بالا می‌رفتند و آنجا وزه بلقیس را می‌شنیدید که در حین له و لورده شدنش زیر دست و پای مردم، شعرهای بداهه فحاشانه بالای ۱۸ سال به آنها حواله کرده و بین صغیر و کبیرش هم فرقی نمی‌گذاشت.

۴ |خاطرات گشایش اولین خط‌آهن تهران به شهری (در سال ۱۲۶۱) با نام ماشین دودی، عین نقل و نبات در خاطر نسل‌های قدیمی مانده بود و من هر وقت سراغ قهرمانان نسل اول ورزش تهران می‌رفتم بالاخره گریزی هم به آن می‌زدند. از مستر بوتالان فرانسوی که امتیاز آن را از ناصرالدین شاه گرفته و با کمک مهندسین بلژیکی راهش انداخته بود. آنگاه که مردم دسته دسته برای تماشای آن اژدهای فلزی معروف به «غول آتشخوار» می‌رفتند و مرشد بلقیس صدایش را می‌انداخت گلویش و از قهرمانان شاهنامه می‌گفت تا سر مسافرین را گرم کرده و چیزکی از آنها بسلفد و روزگار خود و سوسنش را بگذرانند. ابتدا کار برای مستسر بوتالان بسیار سخت بود. از یک سو مردم از غول آهنی می‌ترسیدند و از دیگر سو قاطر چیان و

خرکچیان و مکاری‌ها هم که چهارپایان خود را به مردم کرایه می‌دادند در اعتراض به اینکه راه‌اندازی واگن دودی، کار و کسب آنها را منقضی و کساد خواهد کرد تهدید به اعتصاب می کردند که ما علیه دولت در سفار تخانه فخیمه انگلیس تحصن خواهیم کرد تا این حرکت کفرآمیز و این پدیده شوم در کشور ما رخت برنند. چنین شد که مستر فرانسوی به دامن ناصرالدین شاه آویخت که بازارمان بسیار کساد است و شاه تصمیم گرفت که در معیت سرداران و سپهسالارانش سوار بر ماشین دودی و برای زیارت به شاه‌عبدالعظیم بروند و آن روز ملتزمین شاه از ترس سانحه، کفن پوشیدند و سراسر راه را آورد و دعا خواندند که سالم به شهرری برسند و از آن پس بود که دیگر ترس مردم ریخت و واگن دودی غلغله شد. سپس کمپانی بلژیکی برای جلب نظر مساعد علما یک واگن سلطنتی هم برای آنها تعبیه دید و قاطرچی‌ها حساب دست‌شان آمد که قافیه را به ماشین آتشخوار باخته‌اند. اما هنوز فرهنگ حمل و نقل در مردم جا نیفتاده بود و هر روز مردمی را می‌دیدم که برای خریدن لبت و سوار شدن قاقاجی، از جان‌شان می‌گذشتند. سردهسته آنها مردی طناز به نام «ممدلی یه دست» بود که در محوطه واگن دودی جیب‌بری می‌کرد و روی واگن‌ها با تسلط تمام می‌دوید. مسئولین گارماشین برای فراری دادن مردانی که رایگان روی پشت بام قطار سوار می‌شدند نفت می‌ریختند تا آنها اواسط راه ریز بخورند و کله‌معلق شوند اما باز مردمان بسیاری بودند

۴ |برگرد به تهران و گرنه، با کتک برمی‌گردانمت! فرستاده نگونبخت، مادرمرده خواجه‌باشی! «پس گردنی» را که خورده بود، دست‌خالی، عازم تهران شده بود. بی‌خود نبود که بعدها رضاشاه آن جمله معروف‌اش را گفته بود: «ایل قاجار یک مرد دارد: فخرالدوله‌خانم و یک نصف مرد دارد: آغا محمدخان!» سال‌ها بعد، پسرش که وزیر دارایی شده بود روزی برای دریافت مقرری ماهانه‌اش، به خانه مادر رفته بود. فخرالدوله هر سه ماه یکبار، به فرزندانش مقرری پرداخت می‌کرد به شرط امضا کردن صورتحساب مقرری از سوی دریافت‌کننده! دکتر امینی آن روز دیده بود که ۶۰۰۰ تومان از حقوق سه‌ماه‌اش کسر شده است: چون علت تقلیل را پرسیدم، گفت: یکی از مامورین مالیّه ۶۰۰۰ تومان از مستاجرم، رشوه گرفته است. من، آن پول را به مستاجر دادم و گفتم از حقوق تو که وزیرمالیه هستی کسر کنم تا بهتر بفهمی مردم از دست ماموران جناب‌وزیر چه می‌کشند! جای فخرالدوله خالی، برای پاک کردن اخم از چهره‌ها! حالا اگر می‌توانی، جلوی شلیک خنده‌هایت را بگیر! *رضاموتوری اشاره به بازی پروین ملکوتی در این فیلم

آبگوش داشتند مرد بزرگ با قهقهه گفته این گوشت حیوان خانگی‌اش است زده بود زیر گریه، بخندد یا افسوس بخورد. اصلاً عذاب وجدان می‌گیرد که از مرده بدگویی بکند. مادرم همه‌ای شش‌پوش و جدان‌ها از رنج‌هایی که آدم‌های بزرگ بهش وارد کرده‌اند تنها توانسته است به ما بچه‌ها منتقل کند و حالا ما در زندگی از کمبود اعتماد و عزت نفس رنج می‌بریم و با حق‌خوری‌ها که از ما می‌شود کنار می‌آییم چرا که مادرمان اینطوری ما را بزرگ کرده‌اند که باید با همه چیز کنار بیاییم. واقعاً از پدربزرگ و مادر بزرگ‌های قدیم چرا نباید ببرسیم چرا نگذاشتن خاله‌هایمان و مادرهایمان به لی لی تو که گوشه و بازی‌هایشان ادامه بدهند و به اجبار آنها را به خانه شوهر فرستادند.

اول یک فصل مفصل کتک‌ش می‌زدند و بعد قربان صدقه‌اش می‌رفتند. آنها همواره در مرزی باریک در حال عبور بودند و هم می‌خواستند حکمرانی‌اش بر قلمرو خانه را حفظ کنند و اقتدار خود را از دست ندهند و هم اینکه مهر مادری و لطافت زانه را زیر پا نگذارند. تقابل‌های تمام‌نشدنی امیر جلالی با پسر و دخترانش در تک تک سکناس‌های «خانه به دوش» دیدنی است. چیزی که در «متهم گریخت» هم تکرار شد. او گاه غمخوار بدبختی‌های شوهرش هاشم (سیروس گرجستانی) بود و لحظه‌ای دیگر عاصی از بی‌خیالی‌هایش که بیشتر به خاطر سیل مشکلاتی بود که مهاجرت به تهران برایش به وجود آورده بود. همچنان که در ترش و شیرین هم این تقابل را شاه‌دیم و هر چقدر او نیازمند سایه سبری در پرانه سری‌ست همان قدر از اختلافات ریز و درشت فرزندان و خانواده و سر به‌هواپی‌های ناصر (رضا عطاران) داماد و آب

زیرکاهی عروس شوهرش عصبانی! **۵** |شقایق دهقان یک تیپ ساز درجه یک است. دو نقش سحر ناز در شب‌های برره و خانم شیرزاد در ساختمان پزشکان (سروش صحت) در حالی که جفتشان جلالت‌های خاص خودشان را دارند، هیچ وجه اشتراکی جز بازیگرشان با خود ندارند. سحر ناز دختری با ویژگی‌های مردانه که دمار از روزگار شوهرش کیانوش در می‌آورد و همین که او را با شمشر به دو قسمت مساوی تقسیم نمی‌کند باید از خدایش شاکر باشد و اتمام رساند.

که نفت‌ها را پاک می‌کردند و به قاچاقی سوار شدن خود فخر می‌فروختند. کاری که مخصوصاً در روزهای تعطیل و شلوغ کلی تلفات می‌گرفت. شخصیت افسانه‌ای برای مردمان آن روزهای تهران که با تماشای دیوانه‌بازی ممدلی به دست تفریح می‌کردند مرشد بلقیس بود که معمولاً در اتاق انتظار «گار ماشین»معر که گیری و نقالی و مداحی می‌کرد و گاهی برای تلکه کردن مردم به انواع شیرین‌زبانی دست می‌زد. کیف جماعت زوار در این بود که به هر حلیه‌ای او را دست بیاندازند و مرشد ماده برای ترساندن بچه‌ها که وسط هنرنمایی او جیغ و ویغ راه نیاندازند با چوبدستی خود و فریادهای ترسناکی که از ته سینه می‌کشید از هیچ نعره و نفرینی فرو گذار نبود. اولین زن شاهنامه‌خوان ایران ماندگارترین شخصیت ماشین دودی بود. زنی که شهرتش از معروفیت شیروانی قرمز ساختمان گارماشین و آن اقاکیا و درخت عرعری که کنار پله‌هایش روییده بود فراتر رفت. زنی که صدایش در «اتاق انتظار» اساطیری واگن دودی که لبریز از هوای دم‌کرده و تغفن ناشی از بوی عرق پای مردمان و کودکانسی که به دیوارهایش ادار کرده بودند و جوان‌هایی که شعارهای مستجهن بر دیوارهایش نوشته و زن‌های مسافر را نیشگون می‌گرفتند بود گل انداخت و بعدها کسی نگفت که آن دختر ک یتیمی که در آغوش گرفت و دائم نفرینش کردی که پاقدمش خوب نیست تبدیل به خواننده خاطر‌ساز تهران قدیم شد. اما بخت و طالع او از مادر ناز سیه‌تر بود.

رضا فراهانی

خروج از دایره شرم

۱ |اوایل که خانه‌ها تازه مجهز به تلویزیون رنگی و شبکه سه شده بود و بازار فیلم‌های طنز داشت داغ می‌شد فضا کاملاً مردانه بود، یعنی کمتر می‌دیدیم که خانم طنزازی وارد بازی شود و نقش آفرینی طنازانه داشته باشند، حتی وقتی مهران مدیری با جنگ ۷۷ پای لاله صبوری را به قاب تلویزیون باز کرد هنوز خبری از بازی طنازانه نبود و او کمتر تلاش برای خنداندن مخاطب داشت، اما کم کم فضا عوض شد، خانم‌ها در سریال‌ها نقش‌های پررنگ‌تری گرفتند، از آن موقعیت تکراری خانه داری و دانای کل و... خارج شدند و به سمت نقش آفرینی رفتند، اینکه کدامیک اولینش بود را به خاطر ندارم اما نقش‌های بسیاری در ذهن دارم که مربوط به اواخر دهه هفتاد و اوایل دهه هشتاد است. از سحر خدایا و سحر ولدبیگی در پاورچین گرفته تا فلامک جنیدی و بهنوش بختیاری در شب‌های بره همه بازی‌های ماندگاری داشتند و بخش بزرگی از سهم خنداندن مردم را به دوش کشیدند. این وسط اما شاید ویژه‌ترین چهره شقایق دهقان باشد، کسی که شاید به واسطه نزدیکی‌اش به برادران قاسمخانی نقش‌ها برایش جوری نوشته می‌شد که دقیقاً می‌توانست ادعا کننده آن کاراکتر باشد، بی‌نقص و دقیق بازی می‌کرد و هر سکنانش آموزش نقش آفرینی طنز برای سایر بازیگران بود. او البته از آنجا که هیچ وقت فیلم جدی بازی نکرد -یا لاقلاً من در خاطر ندارم که بازی کرده باشد- و همین باعث شد رد آن خنده‌ها تا همین امروز ادامه داشته باشد و هنوز هم دست به دست شدن سکناس‌هایش بتواند منبع پمپاژ شادی باشد.

همین شقایق دهقان در ساختمان پزشکان رکورد خودش را شکست و از خودش عبور کرد، خانم شیرزاد تلفیقی از کم هوشی و حاضر جوابی بود و شقایق دهقان آنقدر خوب این نقش را ایفا کرد که من فکر می‌کردم خودش باید خیلی به چنین شخصیتی نزدیک باشد –هرچند بعدها معلوم شد اصلاً اینگونه نیست– خانم شیرزاد یک کاراکتر کم نظیر در کمدی ایران است که می‌شود هنوز از او کلی انشعابات گرفت و ریز نقش‌های دیگر تولید کرد، همه چیز در شخصیتش کل‌درشت و بزرگ است و خنگی دوست داشتنی دارد و البته گاهی حرف دربیار است، همه درجه‌هایی که از او ستاره بی‌بدلی ساخت که سال‌ها بعد از اتمام ساختمان پزشکان هنوز خیلی‌ها آن سریال را با خانم شیرزاد می‌شناسند...

۲ | آن وقت‌ها با دیدن طنزازی خانم‌ها در قاب تلویزیون دچار شرم نیابتی می‌شدم و دلم نمی‌خواست وقتی در کنار پدرم نشستم چنین لحظاتی در تلویزیون پخش شود، عجیب است اما واقعا من چنین دورانی را گذراندم اما دیری نپایید که همه چیز تغییر کرد، جمع‌های خانوادگی ما در اواسط دهه هفتاد مدام به دو دست مردانه و زنانه تقسیم می‌شد. کم کم شکل مدرن‌تری به خود گرفت، حالا دیگر خانواده معنای محکم‌تر، دقیق‌تر و سرراست‌تری داشت. البته کوچک شدن ابعاد خانه‌ها هم در این تغییر فرهنگی بی‌تأثیر نبود، حالا جمع‌های ما پر بسود از خانم‌هایی که با حاضر جوابی‌ای به موقع، تبدیل اتفاقات معمولی به مایه‌های یک حکایت طنز، تعریف کردن خاطره‌ها با آب و تاب و اغراق برای به تصویر کشیدن موقعیت‌های خنده‌دار، میدان‌دار جمع‌ها می‌شدند و الحق که چقدر خاطره‌هایشان بهتر و گیراتر از جوک‌های سرد و یخ شوهرشمه‌ها... بود. من دیگر نه تنها شرم نیابتی نداشتم که خیال می‌کردم بیشتر بابت آن جوک‌های مردانه بخ می‌کردم. من بارها میان همین خاطره‌ها استعداد‌های استندآپ کمدی فراوانی را دیدم که در نبود امکانات تبخیر شدند و هوارفتند.